

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

22 אפריל 2018

לפני:

כב' השופטת מיכל נעים דיבנר

נציגת ציבור (עובדים) - גב' חנה קפלניקוב

נציג ציבור (מעסיקים) - מר מרדכי מנוביץ

התובעות

1. ערוץ 10 החדש בע"מ, ח.פ. 513024760

2. חדשות 10 בע"מ, ח.פ. 513174565

-

הנתבע

גיא לרר, ת.ז. 36502755

התובעות ע"י ב"כ עוה"ד דרור ורסנו ועוה"ד רועי ששון, ממשרד יגאל ארנון ושות'
הנתבע ע"י ב"כ עוה"ד דר' הלל סומר ועוה"ד יורם ליכטנשטיין

פסק דין

1. כל אחד מהצדדים ליחסי העבודה שהסתיימו –חדשות 10 מזה וגיא לרר מזה –
טוען כי לו הזכות לנהל את דף הפייסבוק הנושא את השם "הצינור", אשר הופעל
במקביל לפינה בעלת שם דומה ששודרה תקופת מה בתכנית "המגזין" ובהמשך
במקביל לתכנית טלוויזיה, אשר נקראה "צינור לילה" ו"הצינור". הצדדים
מסכימים כי לנוכח סיום יחסי העבודה ביניהם, לא קיימת אפשרות מעשית לנהל
במשותף את דף הפייסבוק ולכן נדרשת הכרעתנו למי מהם הזכות לעשות כן.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

ההליך שהתקיים בפנינו

2. ביום 19.9.17 הגישו התובעות את כתב התביעה ולצידו בקשה לסעדים זמניים. עיקרם של הסעדים הזמניים שהתבקשו הוא להעביר את זכויות ניהול דף הפייסבוק לתובעות ולאסור על הנתבע לעשות בו כל שימוש.
3. לאחר שהנתבע הגיש תגובתו לבקשה, התקיים ביום 2.10.17 דיון בבקשה במעמד הצדדים.
4. במהלך הדיון הגיעו הצדדים להסכמה אותה הכתיבו לפרוטוקול הדיון, כדלקמן:
 1. "הצדדים יפנו במשותף לפייסבוק, בהמלצת בית הדין, על מנת לבקש שעוקבי הדף ישוכפלו לדף חדש בשם "הצינור" שיהיה בשליטת ערוץ 10 או מי מטעמו. ככל שתהיה תשובה חיובית במסגרת פרק הזמן שיוגדר להלן, יובא הסכסוך לסימום, כאשר הדף הנוכחי ישנה את שמו לכל שם שהמשיב יבחר, שאינו "הצינור", ולמשיב לא תהיה טענה כי ערוץ 10 אינו זכאי להשתמש בשם "הצינור" בתכנית ובדף הפייסבוק החדש, והתכנית של ערוץ 10 תמשיך בלא טענה מצד המשיב.
 2. ככל שתינתן תשובה שלילית סופית על ידי פייסבוק או לא תינתן תשובה חיובית סופית בתוך 60 יום, אזי ישוב הסכסוך להכרעת בית הדין הנכבד.
 3. מוסכם כי יתקיים דיון ישירות בתיק העיקרי במקום בתיק הזמני על בסיס החומרים הקיימים נכון להיום וחקירות.
 - ...
 4. בתקופת הביניים, עד להחלטת פייסבוק או לפסק הדין:
 - א. בתוך 48 שעות יפורסם פוסט בעמוד הפייסבוק, בנוסח מוסכם ובלא אזכור של ערוצי הטלוויזיה, המסביר את התנהלות הדף בתקופת הביניים.
 - ב. המשיב יוותר במעמד אדמין בדף ונציג מטעם המבקשות ימונה כאדיטור לכל תקופת הביניים, מבלי שניתן יהיה למחוק אותו עד סיומה. מוסכם כי האדיטור מטעם ערוץ 10 לא יעלה תכנים לדף.
 - ג. לא יהיה שינוי נוסף בבעלי התפקידים בתקופת הביניים.
 - ד. כמו כן לא ייעשה שינוי בהגדרות ה"אודות" של הדף.
 - ה. התוכניות של ערוץ 10, חדשות 10, רשת וחדשות 2 לא יקודמו בדף. תהיה הפרדה מוחלטת בין התכנית והעניינים של דף הפייסבוק, לבין תכנים שמשודרים בחדשות 10, ערוץ 10, חדשות 2 ורשת.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

1. במקרה של טעות בתום לב, יפנה ערוץ 10 למשיב והטעות תתוקן בהקדם האפשרי.
5. כל ההסכמות הללו הן לצורך הסדר ביניים זה ולא ישמשו כנגד מי מהצדדים בהליך כלשהו. אין בהסכם זה כדי להודות בטענה או לוותר על זכות של מי מהצדדים.
6. בית הדין מתבקש לתת להסדר תוקף של החלטה
5. הסכמות הצדדים דלעיל קיבלו אכן תוקף של החלטה, ונקבע מועד לדיון בתיק העיקרי, ליום 28.12.17.
6. ביום 6.11.17 הגישו התובעות בקשה למתן הוראות, בטענה כי הנתבע מפר את הסדר הביניים, הן משום שאינו משתף פעולה עם משלוח המכתב המשותף לחברת פייסבוק והן משום שאינו מעלה לדף הפייסבוק את הרשומה (פוסט) שהתחייב להעלות. לאחר קבלת תגובת הנתבע, נקבע בהחלטה מיום 12.11.17, בין היתר, שכל שהצדדים לא יסכימו על נוסח הפניה לחברת פייסבוק, הם רשאים להסכים על הכרעה בעניין על ידי בית הדין, על יסוד עמדותיהם כפי שהובעו בבקשה ובתגובה לה.
7. ביום 19.11.17 הודיעו הצדדים כי הגיעו לנוסח מוסכם לפניה לחברת פייסבוק וביום 4.12.17 הודיעו כי הפנייה נשלחה כבר ביום 19.11.17, אך טרם התקבלה כל תשובה. יצוין, כי מאז הדיון, ונוכח פרסומים הנוגעים לתוכנו, התפרסמו ידיעות לפיהן חברת פייסבוק לכאורה הודיעה שאין בכוונתה לפעול לשכפול דפים, כך שעל פי אותם פרסומים ממילא נראה כי פנייתם של הצדדים לא תענה בחיוב.
8. ביום 20.12.17, הודיעו התובעות כי בכוונתן להציג מוצגי וידאו בדיון. בהחלטה מיום 21.12.17 נדרשו התובעות להעביר לנתבע את המוצגים הנזכרים בבקשתן בתוך 24 שעות, וניתנה לנתבע שהות להודיע האם הוא מתנגד להצגתם. לאחר קבלת תגובת הנתבע, ניתנה ביום 25.12.17 החלטה, לפיה הבקשה נדחתה, זאת על יסוד הסכמות הצדדים, שקיבלו תוקף של החלטה, לפיהן הדיון בתיק העיקרי יתבסס על החומרים הקיימים בנוסף לחקירות.
- בבקשה מיום 26.12.17 ביקשו התובעות להבהיר, שכאשר נקטו במונח "החומרים הקיימים", לקחו בחשבון מוצגים שהיה בדעתן להציג במועד הדיון בבקשה לסעדים זמניים. על כן, אין בבקשתם הנוכחית חריגה מהסכמות הצדדים

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 ודווקא דחייתה, תרע את מצבן של התובעות ביחס לזה שהיה ביום 2.10.17.
2 התובע הגיב לבקשה ונקבע כי היא תידון בפתח הדיון.
- 3 9. במועד הדיון הודיע ב"כ התובעות, כי פרט לאותם מוצגי וידאו, יש בידיו שני
4 מסמכים נוספים שהוא מבקש להגיש כראיה, זאת למרות שלא היו בידיו במועד
5 הדיון הקודם.
- 6 10. לאחר שהדברים נבחנו במעמד הצדדים וניתנה להם הפסקה לבחון את החלופות
7 העומדות בפניהם, ניתנה החלטה ולפיה המוצגים שהתובעות ביקשו להציג בטרם
8 יום הדיון, יתקבלו כראיה בהליך ואילו שני המסמכים הנוספים לא יוגשו כראיה,
9 אך לתובעות הזכות להציג לנתבע בעדותו ולבקש תגובתו (עמ' 26-27). אף שניתנה
10 לנתבע האפשרות לקיים את הדיון במועד אחר, ככל שהוא זקוק לכך לשם
11 היערכות לתגובה למוצגים החדשים, הוא ביקש לקיים את הדיון באותו יום וכך
12 נעשה.
- 13 11. מטעם התובעות העיד בפנינו עד יחיד – מר יואב הלדמן, משנה למנכ"ל בתובעת 1
14 (עמ' 28 – 115).
- 15 מטעם הנתבע, העיד הנתבע בעצמו (עמ' 209 ואילך) וכן העדים הבאים: מר ניב
16 גלבע, עורך תכנית המגזין בשנים הרלוונטיות (עמ' 116-121); מר ראודור בנזימן,
17 סמנכ"ל ומנכ"ל חדשות 10 בחלק מהשנים הרלוונטיות (עמ' 122 – 131); פרופ'
18 קרין נהון מהמרכז הבינתחומי בהרצליה, מומחית לניהול מערכות מידע (עמ' 131 –
19 189) ומר אדם שפיר, אשר עבד עם התובע בתכנית הצינור וסייע לו בניהול דף
20 הפייסבוק (עמ' 190 – 208).
- 21 12. מיד נאמר, כי בשים לב לחשיבות שניתנה בהליך דן להכרעה מהירה, על מנת
22 לאפשר המשך פעילותו התקינה של דף המריבה, לא נעמוד להלן על כל טענה
23 וטענה שעלתה על ידי מי מהצדדים, אלא נתמקד בעיקרי הדברים, אשר לדידנו די
24 בהם לצורך הכרעה מלאה במחלוקת שהונחה בפנינו.
- 25 **העובדות שאינן במחלוקת**
- 26 13. התובעות הינן החברות המפעילות את ערוץ 10 והן בעלות רישיון לשידורי
27 טלוויזיה/שידורי חדשות, מכוח חוק הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו, תש"ן-1990.
28 התובעת 1 הינה בעלת 60% ממניות התובעת 2 (התובעת 2 תכונה לעיל ולהלן –
29 **חדשות 10**).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

14. הנתבע, מר גיא לרר (להלן גם – **לרר**), הועסק בין השנים 2005 ל-2017 על ידי
חדשות 10. במהלך תקופת עבודתו הוא קודם מתפקיד של כתב ספורט עד לתפקיד
של מגיש תכנית יומית, תוך שזכה לשיפור משמעותי של תנאי שכרו.
חוזה העסקתו צורף כנספח 1 לכתבי הטענות של שני הצדדים. החוזה הראשון
מכיל את כלל תנאי העסקתו, כפי שנותרו בתוקף על לסיום עבודתו ואילו יתר
החוזה עוסקים בשיפורים שחלו בתנאי שכרו ובזכויות הנלוות לשכר.
15. בשנת 2007, בעודו מועסק ככתב ספורט במשרה מלאה בחדשות 10, הציע לרר
למנהליו בחדשות 10 לשדר תכנית הנושאת את השם "הצינור", שתתבסס על
שידור תכני רשת. הרעיון נשא חן בעיני מעסיקיו והוסכם שבמסגרת חדשות
השבת, בתוכנית "המגזין עם אושרת קוטלר" (להלן – **המגזין**), ישדר לרר פינה ובה
יגיש אותם תכנים. סמנכ"ל חדשות 10 אותה עת, מר ראודור בנימין (להלן גם –
מר בנימין), העיד ולא נסתר, כי סוכם שעבודתו של לרר על הפינה (דהיינו – איסוף
התכנים שישודרו, שידור הפינה עצמה וכל מה שביניהם), תעשה מעבר לשעות
עבודתו (שהחזיקו כאמור משרה מלאה) וללא תשלום נוסף (כלשונו של מר בנימין,
היה על לרר לעבוד על הפינה "בזמנו החופשי במהלך סוף השבוע").
16. הפינה "הצינור" שודרה במסגרת התכנית "המגזין", פעם בשבוע, החל משנת 2008
לערך. החל ממועד זה ואילך, הקים לרר את דף הפייסבוק "הצינור", תחילה
כקבוצה ולאחר מכן, כאשר פתחה פייסבוק לקהל את האפשרות להקים דפי עסק,
הפכה הקבוצה לדף הפייסבוק במתכונתו כיום.
17. בתחילת שנת 2010 או בסמוך לכך, העלה לרר בפני מנהליו הצעה להפוך את הפינה
לתוכנית המשודרת בפני עצמה וכך קרה. החל משנת 2010, שודרה התוכנית
"הצינור" (אשר בחלק מהזמן נקראה "צינור לילה") כתכנית יומית, בימים א'-ה'.
הן הפינה והן התוכנית, הוגשו בכל התקופות עד לסיום יחסי העבודה בין הצדדים,
על ידי לרר. בכל אותה עת, המשיך דף הפייסבוק ופעל לצד התכנית.
18. במהלך שנת 2017, בשל פערים שהתגלעו בין הצדדים ביחס לתנאי העסקתו של
לרר, הודיע לרר על הפסקת עבודתו בחדשות 10. תכנית "הצינור" האחרונה
שהוגשה על ידו בחדשות 10 שודרה ביום 16.8.17.
19. התכנית "הצינור" משודרת כיום בערוץ 10, בהנחיית מר טל ברמן.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

תמצית טענות התובעות

- 1
20. דף הפייסבוק הנדון, אינו שונה מכל זכות או נכס שעובד מקבל לרשותו במהלך תקופת העבודה ואשר עליו להחזירו לבעליו – המעסיק, בסיום העסקתו. הדבר עולה גם מסעיף 23 לחוזה העסקתו של לרר, לפיו הוא התחייב למסור למעסיקתו את כל "המסמכים, המידע וכל חומר אחר שהגיע אליו או הוכן על ידיו בקשר לעבודתו". חובתו של לרר להשיב את דף הפייסבוק לתובעות, נובעת גם מחובת הנאמנות וחובת תום הלב המוגברת, החלות עליו כעובד, ומקל וחומר עובד במעמד בכיר. כך עולה גם מהוראות חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979, שכן בהתנהלותו זו מונע לרר מהתובעות את הגישה למיליון עוקבי דף הפייסבוק ונהנה מגישה עצמאית אל אותם עוקבים, באופן המניב לו טובת הנאה שלא כדין.
21. למעסיק הזכות ליהנות מתוצרי העבודה של עובדיו, זאת כעקרון כללי, אשר אף עוגן בחקיקה במקרים מסוימים.
22. לרר פעל בדף הפייסבוק כשלוח של התובעות וככזה, משהסתיימה שליחותו, עליו להחזיר לתובעות את הנכסים והזכויות שניתנו לו בתקופת השליחות. חוזה העסקתו של לרר אמנם לא התייחס במפורש לעיסוקו בניהול דף הפייסבוק, אך למעשה הוא גם לא התייחס לשינוי בתפקידו, לא כאשר החל להגיש את הפינה ולא כאשר הגיש את התוכנית. החוזה הבסיסי של לרר, מאז 2005 נותר כשהיה, כאשר השינויים העיקריים שנעשו בו במהלך השנים היו בתנאי השכר והנלווים, אשר השתפרו לאין ערוך במהלך שנות העסקתו. הוכח גם באמצעות העד מטעם לרר, אדם שפיר, כי כך נהוג בערוץ.
23. טענתו של לרר כי ניהל את הדף בזמנו הפנוי ועל חשבונו אינה יכולה להתקבל. הטענה לא נתמכה על ידי עד הנתבע, מר ראודור בנימין, אשר למרות שהצהיר שעבודתו של לרר על הפינה וכל הקשור אליה נעשתה בזמנו הפרטי, ומעבר למשרתו המלאה ככתב ספורט, ללא העלאת שכר, עדיין אישר כי מדובר היה בעבודה במסגרת תפקידו בערוץ, בו היה כפוף למנהליו ולהוראותיהם. כך גם המשאבים ששימשו להפעלת דף הפייסבוק היו של הערוץ, לרבות משרדי הערוץ מהם נוהל הדף, עובדי הערוץ, אשר סייעו בתפעול הדף, מחשבים וטלפונים של הערוץ ולפי הצורך גם צוותי צילום של הערוץ. גם עבודתו של לרר עצמו היא בגדר

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 משאב של הערוץ, שהושקע בניהול הדף. בנוסף, כאשר ניתן קרדיט בתכנית
2 לגורמים שונים, היה בכך משום מימון עקיף של הדף.
- 3 24. כאשר ביקש לרר להפעיל מיזם פרטי, כדוגמת אתר "התולעת", פנה לקבל את
4 אישורם של מנהלי הערוץ, בשונה מדף הפייסבוק לגביו לא נדרש ולא התבקש
5 אישור כאמור.
- 6 25. אפילו מדובר במטלה החורגת ממסגרת התפקיד המוגדר של הנתבע ואף ממסגרת
7 שכרו המוסכם, היא בוצעה במסגרת יחסי העבודה והדבר יפה מקל וחומר
8 במקצועות שמעצם טבעם הם חופשיים כגון כתב או עיתונאי. בעניין זה מפנות
9 התובעות לע"ע (ארצי) 446/08 **וכסלר - הגיחון מפעלי מים וביוב ירושלים**
10 (6.7.2010) ול-ע"ע (ארצי) 300274/96 **צדקא - מדינת ישראל גלי צה"ל**
11 (16.10.2001).
- 12 26. דף הפייסבוק הוא הדף היחיד הקיים לתכנית, הוא נושא את שמה של התכנית,
13 מקושר לתכנית, כך שמועדי שידור התכנית מופיעים בו, בתוכנית הופנו הצופים
14 לדף הפייסבוק והתכנים המועלים לדף "קשורים בעיקרם לתכנית". בין הדף לבין
15 התוכנית קשר דו כיווני והם פועלים באופן שלוב ומקדמים האחד את השני. דף
16 הפייסבוק מהווה כלי עזר מרכזי לאיסוף תכנים לתכנית ופוסטים (רשומות) ממנו
17 הופכים לאייטמים בתכנית, הדף שימש לקידום צפייה בתכנית, לקבלת הודעות
18 מצופים, דרכו אף נבחרה מגישה לתכנית. התכנית (כמו תכניות אחרות ששודרו
19 בערוץ) קידמה את הדף, כאשר סיקרה נושאים משותפים, חגגה הישג של 100,000
20 לייקים לדף והפנתה את הצופים לדף. הנתבע עצמו טען בראיון שהתכנית היא
21 "שילוב בין תחקירי טלוויזיה להפעלת גייסות של מאות אלפי לייקים ברשתות
22 החברתיות". בשים לב למכלול הנסיבות, זו צריכה להיות נקודת המוצא וככל
23 שהנתבע רצה להוכיח אחרת, עליו מוטל הנטל לסתור. אף שהנתבע ניסה לעשות
24 כן, לא צלח בכך, שכן ביסס טענתו על חוות דעת מומחית, שאין ליתן לה משקל:
25 פרופ' נהון אישרה שאת חוות דעתה ביססה על מידע חלקי מאוד שקיבלה
26 מהנתבע. לא היא זו שבחרה את החודשים שלכאורה נדגמו ולא היא זו שערכה את
27 המדגם. מעדויות ההגנה עלה כי לא נלקחו במסגרת המדגם כל הרשומות
28 הרלוונטיות לתוכנית, אלא רק אלו שמכילות קטעי וידאו. לבסוף הסתבר כי
29 למרות שהעניקה חשיבות רבה לעובדה שהדף הוגדר כ-Public Figure ולא כ-TV

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 Show, לא ידעה כלל פרופ' נהון שעד לשנת 2013 הוגדר הדף כ-TV Show וזאת עד
2 שהנתבע החליט על דעת עצמו לשנות את הגדרת הדף. מקביעותיה הנחרצות של
3 פרופ' נהון, המסתמכות על סיווג הדף, ברי שככל שהיתה יודעת זאת, היתה
4 מסקנתה אחרת. מכאן, שהנתבע לא הוכיח טענתו לקשר רופף או חלקי בלבד בין
5 התוכנית לבין הדף.
- 6 27. השוואת מספר עוקבי הדף למספר הצופים בתוכנית, אף היא בעייתית מיסודה:
7 עוקב של הדף נדרש ללחוץ על Like פעם אחת בלבד, לעומת זאת צופה בתוכנית
8 נמדד ביחס לתוכנית מסוימת ביום ושעה מסוימת. לכן מספר העוקבים מצטבר
9 "זה על זה" ואילו מספר הצופים מתחיל מ-1 בכל תכנית ותכנית, אך סך מספרם
10 של צופי התכניות כולן גדול משמעותית ממספרם של צופי תכנית אחת וייתכן שאף
11 עולה על מספר העוקבים של הדף. בנוסף הוכח, שלמרות שבתכניות אחרות בערוץ
12 מספר העוקבים נמוך ממספר הצופים, הרי שהדבר אינו כך ביחס לתכניות
13 העוסקות במתרחש ברשת, בדומה ל"צינור". כך, גם בתוכנית "חי בלילה" מספר
14 העוקבים של הדף עולה על מספר הצופים בתכנית.
- 15 28. לבסוף, המומחית לא הפנתה כלל לאסמכתאות וקביעותיה העובדתיות לא בוססו
16 כמצופה מחוות דעת מומחה, עד כדי שעולה ספק אם מומחיותה של פרופ' נהון
17 מתאימה לבחינת הסוגיה הנדונה בתיק.
- 18 29. התובעות מתבססות על פסיקה שניתנה בארצות הברית ומקורות נוספים,
19 התומכים לטענתן בקבלת התביעה. כך, נקבע כי חשבונות המדיה החברתית,
20 ובפרט דף הפייסבוק העסקי, מגלמים אינטרסים כלכליים של בית העסק ולכן
21 שייכים למפרק של בית העסק ולא לבעלים אשר פתח את העסק וניהל בפועל את
22 דף הפייסבוק. כל זאת, שכן רשימת העוקבים של דף הפייסבוק דומה במידה רבה
23 לרשימת תפוצה או רשימת לקוחות, השייכת לעסק (ראו להלן - עניין In re CTLI).
- 24 **תמצית טענות הנתבע**
- 25 30. דף הפייסבוק נוצר על ידי לרר וביוזמתו והוא מעולם לא היה "של התכנית", אלא
26 נועד לקדם שלל עניינים שבהם עסק ושאותם קידם לרר, לרבות הפינה ובהמשך
27 התכנית שהגיש. מטרתו העיקרית של הדף היתה לייצר קהילה חברתית
28 ואקטיביסטית, שפעילותה מתמדת ורחבה הרבה יותר מעבר למה שמסגרת הפינה

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 יכולה היתה לאפשר (סעי' 36 לתגובה). כך, המשיב ארגן באמצעות דף הפייסבוק
2 הפגנה בכיכר רבין לקידום הלגליזציה של צמח הקנאביס, תוך שניהל לבדו את
3 הפעילות כולה, דאג לגיוס כ-100,000 ₪ מהציבור לשם ביצועה ושילם לאנשים
4 שונים, כל זאת שלא במסגרת עבודתו עבור התוכנית, גם אם אותה הפגנה קיבלה
5 סיקור בתוכנית (סעי' 50, 64.5 לבקשה). לכן גם הוגדר דף הפייסבוק כ-Public
6 Figure ולא כ-TV Show.
- 7 31. דף הפייסבוק אכן הפנה לתכנית הטלוויזיה, אך בה בעת הפנה גם לאתר
8 "התולעת", שהוא אתר פרטי שהפעיל הנתבע (סעי' 97.6 לסיכומי הנתבע/ נספח 3
9 לתצהיר הלדמן).
- 10 32. דפי פייסבוק של תכניות נפתחים במטרה עיקרית או בלבדית לקדם את התוכנית.
11 לעומת זאת, בין דף הפייסבוק הנדון לבין התוכנית הצינור היה מתאם (קורלציה)
12 בשיעורים נמוכים, בין 3%-ל-18% בלבד. המשיב השתמש בדף הפייסבוק לקידום
13 מיזמים ומטרות חברתיות שמצא בהם עניין, אשר חלקם הגדול לא היה חלק
14 מהתוכנית. התובעות, אשר עליהן נטל ההוכחה לקיומו של מתאם כאמור, לא
15 הציגו ראיות ממשיות התומכות בטענתן כי מדובר בדף פייסבוק שבעיקרו שירת
16 את התכנית. אמנם נמצאה טעות בחוות הדעת שהוגשה מטעם הנתבע, אך לא היה
17 בה כדי לאיין את חוות הדעת או מסקנותיה וממילא לא הוכח על ידי התובעות, כי
18 אכן התקיים מתאם ברוב התכנים בין התכנית לבין דף הפייסבוק, שכן העד היחיד
19 מטעם התביעה לא ידע לאשר זאת ואף אישר את ההיפך.
- 20 33. פיתוח פורמט הפינה "הצינור", אשר הפך לתכנית עצמאית, לרבות הגיית שם
21 התוכנית והתכנים שישודרו בה, כל אלו בוצעו על ידי לרר מחוץ לגדר יחסי
22 העסקתו. רק בחלוף 3 שנים מאז נוצר הפורמט והוקם דף הפייסבוק, כאשר בוצע
23 המעבר מפינה לתכנית עצמאית, החל לרר לקבל שכר עבור הגשת התכנית ולטענתו
24 – עבור תפקיד זה בלבד. הסכם העסקתו של לרר מעולם לא עסק בניהול דף
25 הפייסבוק או קבע תמורה עבור תפקיד זה. שכרו של הנתבע אמנם השתפר
26 משמעותית במהלך השנים אך זה רק בשל התפתחות התכנית והצלחתה ומעולם
27 לא בקשר עם דף הפייסבוק, שהתקיים מאז 2007, בשנים בהן שכרו של הנתבע
28 היה נמוך יחסית. הנתבע מעולם לא קיבל תגמול בגין עבודתו על דף הפייסבוק. יש
29 ליתן משמעות רבה לכך שהסכם העסקתו של הנתבע אינו כולל כל אמירה ביחס

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 לדף הפייסבוק, בשים לב לכך שמדובר בהסכם שנוסח על ידי התובעות, בעת שהן
2 מיוצגות (בשונה מהנתבע).
- 3 34. לא זו בלבד שסוגיית הבעלות בדף הפייסבוק לא הוסדרה בהסכם ההעסקה, אלא
4 גם לא קיימת בתובעות מדיניות רשמית המתייחסת לדפים מסוג זה.
- 5 35. אין ממש בטענות התובעות להפרת הסכם ההעסקה על ידי הנתבע: עיסוקו של
6 הנתבע בדף הפייסבוק היה ידוע לתובעות והן לא התנגדו לו; הסעיף העוסק
7 בהעברת תפקידו של התובע, לרבות מידע ומסמכים שהגיעו אליו, רלוונטי להסכם
8 העסקתו ככתב ולעבודתו בהגשת בטלויזיה ולא לעיסוקיו האחרים.
- 9 36. האבחנה בין דף הפייסבוק לבין התוכנית עולה לא רק מתכניהן, אלא גם משני
10 היבטים אחרים: סמליל (לוגו) התוכנית והדף שונים זה מזה, אף שהשם זהה;
11 מספר העוקבים אחר הדף גדול בהרבה ממספר הצופים של התוכנית. זאת בשונה
12 מיתר תכניות התובעות, בהן מספר העוקבים אחרי דפי התוכניות קטן בהרבה
13 ממספר הצופים בהן. בנוסף, במשך כ-5 שנים, בין השנים 2010 ל-2015 שונה שם
14 התוכנית ל"צינור לילה", אך דף הפייסבוק נותר בשמו "הצינור".
- 15 37. דפי פייסבוק של תכניות אחרות הופעלו בתובעות על ידי מנהלי מדיה חברתית
16 מטעם חברת נענע10 (כיום 10.tv), שזה תפקידם העיקרי, אך דף הפייסבוק הנדון
17 הופעל במלואו על ידי הנתבע, שתפקידו מגיש תכנית, ומי מטעמו, תוך שהמשיב
18 נושא בהוצאות שנדרשו לשם כך ולכל משימות התפעול שנדרשו להפעלת הדף. כך,
19 שילם המשיב כ-15,000 ₪ לשלושה אנשים, על מנת לקבל סיוע בהפעלת הדף.
20 במקרה אחר, ויתר על הכנסה לכיסו מאירוע פרטי שהנחה, בתמורה לקידום של
21 הדף. הוכח כי עבודתו של הנתבע על הפינה, אשר במקביל לה פתח את דף
22 הפייסבוק, נעשתה למעשה על חשבון זמנו הפרטי, מבלי ששולם לו כל שכר עבודה.
23 הנתבע נדרש להמשיך לעבוד במשרתו המלאה ככתב ספורט באותו שכר ולעבוד
24 על הפינה בזמנו החופשי (לילות, סופי שבוע). לפיכך, אין לתובעות זכות לתבוע
25 לעצמן את עבודתו על דף הפייסבוק שביצע בזמנו החופשי, ללא שכר. טענת
26 התובעות כי דף הפייסבוק תופעל על ידי עובדי הערוץ לא הוכחה, שכן לא הוכח
27 תוכנו של ת/9 (סידור עבודה לבדיקת תיבות דואר) ועד הנתבע העיד שעובדי
28 המערכת של התוכנית עבדו בעיקר על תיבת המייל שלה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

38. הנתבע היה האחראי היחיד לניהול, תחזוקת והעלאת תכנית לדף, מבלי שעבודתו זו היתה נתונה לפיקוח או שליטה של מי מעובדי התובעות. התובעות לא השקיעו דבר בדף הפייסבוק, לרבות לא קידום ממומן שלו, לצורך הגדלת מספר עוקביו. כאשר ביקשו התובעות להעלות תוכן כלשהו לדף הפייסבוק, הן היו פונות ללרר ומבקשות ממנו לעשות כן, תוך שהיה ברור שהוא בעל ההחלטה בדבר. תומכת בכך עדותו של מר גלבוע, עורך תכנית המגזין בזמנים ששודרה בהם הפינה. המצהיר מטעם התובעות אמנם ביקש בעבר מהנתבע לאפשר לו להיות Admin בדף, אך הנתבע לא נעתר לבקשתו.
39. התובעות לא הביעו כל עניין בדף או במתרחש בו בשנים הראשונות לקיומו, אלא רק כאשר הבינו כי מדובר בדף אשר יש לו עוקבים רבים ולכן יכול לשרת אותן מסחרית.
40. העובדה שהנתבע החזיק בדף הפייסבוק בכל שנות קיומו, מלמדת כי הוא היה הבעלים של הדף. גם מדיניות פייסבוק היא שה-Admin של הדף (בענייננו - הנתבע) הוא בעליו.
41. לתובעת 1 אין כל יריבות עם הנתבע, שמעולם לא עבד עבורה; המצהיר, שהוא סמנכ"ל התובעת 1 וכלל אינו מועסק על ידי מעסיקתו לשעבר של הנתבע - התובעת 2, לא היה עד לאירועים בזמנים הרלוונטיים ולכן למעשה תרומתו העובדתית להליך דלה, אם בכלל. מנגד, לא הוגש כל תצהיר מטעם עובד התובעת 2, דבר המדבר בעד עצמו.
42. הנתבע הבהיר, כי אין לו התנגדות להסיר מדף הפייסבוק כל תוכן אשר התובעות סבורות שיש להן בעלות עליו ובנוסף הוא נכון לשנות את שמו של הדף (סעי' 85 לסיכומיו).

הכרעה

מהותו של דף פייסבוק וגדר המחלוקת

43. פייסבוק מהווה כיום, ככל הנראה, את הרשת החברתית המקוונת הגדולה בעולם. מנתונים שנמסרו בהליך אחר על ידי חברת פייסבוק (Facebook Inc), לרשת יש כ-1.86 מיליארד משתמשים פעילים מדי חודש (ת"א (מחוזי ת"א) 50870-05-15 אבי לן ואח' נ' Facebook Inc ואח', מיום 14.12.17).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

44. פייסבוק מאפשרת למעוניינים להצטרף לרשת החברתית שהיא מפעילה, לפתוח פרופילים למשתמשים פרטיים (להלן – **פרופיל**) ובנוסף לפתוח בו "דפים", המשמשים למגוון אפשרויות: נבחרי ציבור, אמנים לסוגיהם, קבוצות מעריצים, קבוצות בישול, קבוצות פוליטיות ועוד ועוד. פתיחת דף פייסבוק אינה מחייבת אמצעים מיוחדים, או אישור מיוחד. אף קיימת אפשרות כי יהיו מספר דפי פייסבוק הנושאים שם דומה, או עוסקים באותו עניין. דף הפייסבוק מנוהל על ידי אדם שיש לו פרופיל בפייסבוק (להלן – **Administrator** או **Admin**).
- כל בעל פרופיל רשאי לפתוח דף, בכפוף לחתימה על הסכם התנאים של פייסבוק. כל משתמש בפייסבוק רשאי להצטרף לקבוצת העוקבים אחר דף מסוים, על ידי לחיצה על האפשרות "Like" (בעלי פרופיל ש"עשו Like" לדף פייסבוק יכוננו בפסק דין זה – **עוקבים**). באופן ברור, דף שיש לו מספר רב של עוקבים, זוכה לחשיפה רבה יותר, על כל המשתמע מכך. כפי שעלה מהראיות שבפנינו, האפשרות לפתוח דף פייסבוק, לא היתה קיימת בשלבים הראשונים בהם נפתח האתר לשימוש הציבור הכללי, אלא החלה במועד כלשהו בשנים 2009-2010.
45. כמות המשתמשים העצומה של הרשתות החברתיות בכלל ושל פייסבוק בפרט, הפכה רשתות אלו לכלי עבודה, המשמש עסקים על מנת להרחיב את מעגל הלקוחות ואת תפוצת המידע (שיווקי או אחר) שהם מבקשים להפיץ. רשימת העוקבים של חשבון ברשת חברתית, עשויה להיות מתורגמת, בין היתר ובהתנהלות מקצועית, ליצירת הכנסה (להרחבה ראו: **דר' אמל ג'בארין, דיני מסחר אלקטרוני צרכני**, כרך ב', שער שביעי, פרק שביעי, (בורסי, 2015)), אך לא רק לצורך זה, שכן דפי הפייסבוק משמשים גם לקידום מטרות חברתיות, פוליטיות ואחרות. דפי הפייסבוק מהווים דרך שלא היתה קיימת בעבר, להעברת מסרים למעגל משתמשים רחב יותר מכל מעגל שהיה קיים לפני עידן הרשתות החברתיות המקוונות וליצירת קשר אישי עם משתמשים אלו. ברי אפוא, כי דף פייסבוק, אשר צבר כמות נכבדה של עוקבים, הינו בעל ערך רב למי שמבקש לפנות במסרים לאותם עוקבים.
46. המחלוקת בפנינו הינה ביחס לזכות הניהול והשימוש בדף הפייסבוק הנושא את השם "הצינור", אשר מנוהל ממועד הקמתו ונכון להיום, על ידי לרר (להלן גם – **דף הפייסבוק**). לדף הפייסבוק יש כיום למעלה ממיליון עוקבים. המחלוקת בין

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

הצדדים שבפנינו אינה על השימוש בשם "הצינור" לצורך דף פייסבוק כלשהו, אלא על השימוש בדף המסוים הנדון, תוך שקיימת הסכמה בין הצדדים שהתוכנית הנושאת שם זהה ושודרה בעבר על ידי הנתבע, ממשיכה להיות משודרת בחדשות 10 ללא כל טענה מצד הנתבע, אשר נכון אף לשנות את שם הדף (סעיף 85 לסיכומי הנתבע).

47. שני הצדדים העלו טיעונים משכנעים ביחס לאינטרס שיש להם ועליו יש להגן, בהמשך ניהול הדף: התובעות טוענות כי מדובר בדף פייסבוק שליווה לאורך כל שנותיה את תכנית הטלוויזיה ששידרו בהנחיית הנתבע תחת אותו שם ולכן מדובר למעשה בתוצר עבודה נילוה לתכנית שהגיש הנתבע כשכיר של חדשות 10. הנתבע טוען, כי מדובר בדף פייסבוק שנועד לקדם נושאים חברתיים שהוא מוצא בהם עניין, אשר פעל אמנם לצד התכנית וקיים עימה יחסי הפריה הדדית מסוימים, אך אלו היו בשולי פעילותו.

48. שני הצדדים מחזיקים אפוא באינטרס בר הגנה לנהל את דף הפייסבוק. כאמור, בשים לב לכך שאין כל אפשרות מעשית לאפשר לשניהם יחד להמשיך לעשות כן, ומשאף אחד מהצדדים לא טען כי עסקינן בבעלות משותפת, בחלוקה כזו או אחרת, אנו נדרשים להכריע כפי שביקשו מאתנו הצדדים להכריע, באופן בינארי, דהיינו זכותו של מי מהצדדים גוברת.

טשטוש הגבולות המוכרים להפרדה המסורתית בין רכוש המעסיק לרכוש העובד

49. "חוזה העבודה הוא נקודת מפגש בין אינטרסים מנוגדים ובין זכויות נוגדות. מצד אחד ניצב המעסיק ומצד שני ניצב העובד. המעסיק מביא עימו לנקודת המפגש את ההון המושקע במפעל, את היוזמה, את הארגון, את כלי העבודה, את הידע המסחרי והעיסקי ואת הסיכון הכלכלי. כל אלה ואחרים הם מרכיבים של זכות הקניין של המעסיק המוכרת בדין מאז ומעולם ומעוגנת כיום בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (סעיף 3 לאותו חוק יסוד). העובד מביא עימו לנקודת המפגש את כח העבודה שלו, את זמנו ומרצו, את הידע האישי שלו, את המיומנות המקצועית שלו ואת נכונותו להעמיד את כל אלה לרשות המעסיק בתמורה לשכר עבודתו" (עע (ארצי) 80/08 דאטה פול בע"מ – יניב טכנולוגיות מדיה בע"מ ואח', מיום 7.10.2010).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

50. הקביעה לעיל לפיה "המעסיק מביא עימו לנקודת המפגש את ההון המושקע במפעל, את היוזמה, את הארגון, את כלי העבודה, את הידע המסחרי והעיסקי", אינה חד משמעית כיום. בעבר, קל היה להגדיר את נכסי המעסיק: בשוק העבודה החקלאי והתעשייתי המסורתי, ההפרדה בין נכסי המעסיק לנכסי העובד, ככלל, ברורה ומובנת. מקום העבודה הוא מוגדר ובו מצוי הציוד אשר נדרש לביצוע העבודה. כל אלו שייכים באופן מובהק למעסיק. בעבודה המשרדית נראה כי הדברים דומים בעיקרם – הציוד הנדרש לעבודה נרכש על ידי המעסיק ומצוי במשרד, שהוא מנכסי המעסיק. הקדמה הביאה עמה שינוי בגבולות ברורים אלו, לעיתים עד כדי חוסר בהירות. רכב, מחשב נייד וטלפון נייד, שנרכשו מכספיו של העובד, אך משמשים אותו לצורך ביצוע העבודה - חרף כך שמדובר ב"כלי עבודה" מובהקים, אין חולק שהם רכושו של העובד ולא של המעסיק¹. ההכרעה הופכת מורכבת עוד יותר כאשר יש לבחון מי הוא הבעלים בתכנים המצויים במחשבו האישי של העובד או בטלפון הנייד שלו ונראה כי יש לבחון כל מקרה לנסיבותיו ולאופיו ומהותו של הנכס הנדון.
- לא זאת בלבד שעובד משתמש ברכושו הפרטי לצורך ביצוע העבודה, אלא שפעמים רבות העבודה עצמה מתבצעת מביתו של העובד ולמעשה – מכל מקום ולא דווקא ממשרדיו של המעסיק (על עבודה מהבית, ראו: ע"ע (ארצי) 300021/98 טריינין - חריש; (3.7.2002); מיכאל אטלן "העבודה מן הבית במשפט העבודה" ספר מנחם גולדברג (2001) 89). שינויים אלו טשטשו אף הם את הגבולות המוכרים בין קניין המעסיק לקניין העובד, כאשר ברי שהמונח קניין אינו מתייחס רק לציוד פיזי, אלא גם ואולי בעיקר לצורך זה – לרעיונות, יצירות, מאגרי מידע וכיו"ב.
51. היקפה של זכות הקניין של המעסיק ואף עצם קיומה לא קיבלו ביטוי מפורש בחוק (למעט, כאמור בסעיף 49 לעיל, כנובעת מחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו). יחד עם זאת, מספר הוראות חוק התמודדו במישרין עם סוגיית היחס בין נכסי העובד לנכסי המעסיק, ביחס לקניין רוחני. כך: סע' 34 לחוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007, סע' 132(א) לחוק הפטנטים, התשכ"ז-1967, סע' 11 לחוק זכויות מבצעים

¹ בעולמות ההייטק הולכת ורווחת פרקטיקה בעניין זה המכונה BYOD (Bring Your Own Device) ראו: BYOD in the Workplace: Benefits, Risks and Insurance Implications, by Parker Beauchamp (<http://m.huffpost.com/us/entry/10973342>).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- ומשדרים, תשמ"ד-1984; סע' 46 לחוק זכות מטפחים של זני צמחים, התשל"ג-
1973 ולאחרונה: סע' 12 לחוק העיצובים, התשע"ז-2017. המשותף לכל ההוראות
האמורות, הוא שנקבעה בהן ברירת מחדל לפיה יצירה, מן הסוגים המפורטים
בחקיקה, של עובד שנעשתה תוך כדי עבודתו, שייכת למעסיקו. יחד עם זאת, ניתן
לראות אבחנות מסוימות בין הוראות חוק שונות אלו. כך, חוק זכות יוצרים עוסק
ביצירה שנוצרה על ידי עובד "לצורך עבודתו ובמהלכה"; חוק זכויות מבצעים
ומשדרים, כמו גם חוק זכות מטפחים של זני צמחים, מתייחסים לביצוע/זן שנעשו
על ידי העובד, תוך כדי השירות ועקב השירות אצל המעסיק ואילו חוק העיצובים
קובע כי המעסיק יהיה הבעלים של עיצוב שעוצב בידי העובד ככל שהעיצוב בוצע
"לצורך ביצוע תפקידו או תוך שימוש של ממש במשאביו של המעסיק".
הוראות חוק אלו מלמדות, כי המחוקק מייחס למעסיק את זכות הקניין הרוחני
ביצירות שנוצרו במסגרת יחסי עבודה (ואשר החוקים האמורים לעיל עוסקים
בהן). יחד עם זאת, הזכות אינה מיוחסת למעסיק רק מחמת מעמדו של
הממציא/היוצר של אותה יצירה כעובד במועד היצירה, אלא נדרש שהדבר נעשה
"תוך כדי עבודתו", או "לצורך עבודתו" וביחס לעיצוב אף הוספה דרישה של
"שימוש של ממש במשאביו של המעסיק".
לצד זה, חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999, קבע, בין היתר, כי סודותיו
המסחריים של המעסיק, כהגדרתם בסעיף 5 לחוק, הינם נכסיו.
52. כאמור, הטשטוש בין הגבולות האמורים ניכר במידה לא פחותה ואולי אף רבה
יותר גם ביחס לשעות העבודה ולמיקום ביצוע העבודה. ככל שבעבר היתה אבחנה
קלה לזיהוי בין שעות העבודה לשעות הפנאי, שנבעה בין היתר מהפרדה פיזית בין
מיקום העבודה, המפעל, לבין העולם שמחוץ לו, הרי שכיום, במקומות עבודה
רבים ניתן לבצע את העבודה, באמצעות מחשב וטלפון ניידים, מכל מקום ובכל עת
וקיים קושי של ממש לקבוע היכן מסתיימות שעות העבודה והיכן מתחיל זמן
הפנאי של עובד (להרחבה ראו: "ענוחה" – בין עבודה למנוחה בעידן הדיגיטלי,
חני אופק-גנדלר, עיוני משפט מ' 2017, 5. להלן – אופק גנדלר). כך, מציאות חיים
שהיתה בעבר נחלתם של מנהלים בכירים בלבד, היא היום מציאות החיים של
עובדים בכל הדרגים, ברבים מתחומי העבודה.
53. על רקע דברים אלו, בבואנו לבחון את שאלת זכות השימוש בחשבון של רשת
חברתית (פייסבוק) היא כאמור הגדולה בהן, אך ניתן לדבר באותו הקשר גם על

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 חשבונות Twitter, LinkedIn, Instagram ואחרים) ובהנחה כי לא קיימת תשובה
2 אפשרית אחת אשר נכונה לכל המקרים, עלינו לקבוע את המאפיינים לגבולות
3 שיפרידו בין חשבון שהמעסיק זכאי לנהלו לבין כזה שהעובד זכאי להמשיך ולנהל
4 גם לאחר שיחסי העבודה בין הצדדים הסתיימו. בין המאפיינים הללו, מצאנו
5 לנכון להצביע על הבאים, כסממנים עיקריים לסיוע בסימון הגבול האמור (ויובהר,
6 כי הם אינם מוצגים בהכרח לפי סדר חשיבותם):²
- 7 א. **מי יזם את פתיחת החשבון ולא יזו מטרה הוא נפתח.** ככל שמדובר בחשבון
8 שנוצר על ידי העובד בהוראת המעסיק, הנטייה תהא להכיר בו כתוצר של
9 העבודה ושל הוראות העבודה ולפיכך, כשייך למעסיק. במסגרת זו ניתן לבחון
10 גם האם החשבון נפתח על ידי העובד או המעסיק עוד לפני כינון יחסי עבודה
11 בין השניים.
- 12 ב. **מה מידת המתאם (קורלציה) בין החשבון לבין העבודה.** מדובר במבחן
13 משמעותי, אשר יש ליתן לו משקל רב. נקודת המוצא היא כי מדובר בחשבון
14 שמסייע במידה מסוימת לעבודה, אחרת לא היתה קמה המחלוקת האמורה.
15 סממן זה נועד לאמוד את מידת ההתאמה בין החשבון ברשת החברתית לבין
16 מקום העבודה. ככל שההתאמה רבה יותר, הזיקה למקום העבודה רבה יותר
17 וכפועל יוצא הנטייה תהיה לראות בו תוצר ונכס של העבודה. המתאם בין
18 החשבון לבין העבודה יבחן בין היתר על ידי שמותיהם, תוכניהם וזהות
19 מטרותיהם. בנוסף, ניתן לבחון במסגרת זו, את היקף השימוש שעשה המעסיק
20 בחשבון, אל מול שימושים אחרים שנעשו בו.
- 21 ג. **באילו שעות נוהל החשבון.** האם החשבון נוהל ותופעל בשעות עבודתו של
22 העובד או בזמן הפנאי שלו? ככל שזמן הפנאי של העובד שימש אותו לתפעול
23 החשבון (ככל שניתן להבחין בין שעות העבודה לשעות הפנאי) יטה הדבר אל
24 התוצאה כי מדובר בחשבון של העובד ולהיפך.
- 25 ד. **מי נשא בהוצאות ניהול החשבון.** אמנם ככלל עצם הפתיחה של חשבון
26 ברשתות חברתיות אינה כרוכה בתשלום, אך קיימות הוצאות שונות שניתן

² חלק מהדברים מתבסס על פסק הדין בעניין In re CTLI, LLC, 528 B.R. 359 (2015) (לעיל ולהלן – **עניין CTLI**). נציין, כי שני הצדדים עשו עבודה מקיפה והפנו לפסיקה נוספת שניתנה בארצות הברית בעניינים משיקים, לרבות ביחס לרשתות לינקדאין וטוויטר (פסקי דין בהם הוכרעה הזכות הינם חלק קטן מאותה פסיקה) ואף למספר מאמרים שנכתבו בעניין, מהם עולה כי אף בארצות הברית מדובר בנושא המצוי עדיין בחיתוליו וטרם נבחן על מלוא היבטיו. מאמרים ופסקי דין אלו שהצדדים הפנו אליהם, עמדו לנגד עינינו בעת כתיבת פסק הדין.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 להוציא בגין אותו חשבון, כגון הוצאות פרסום, ייעוץ משפטי, ייעוץ שיווקי
2 וכיו"ב.
- 3 ה. **מי היה שותף בניהול החשבון בפועל.** סביר כי לרוב העובד ניהל את החשבון
4 במהלך תקופת עבודתו (אחרת יש להניח שלא יתעורר סכסוך בעניין). יחד עם
5 זאת, יש לבחון האם נדרש לכך על ידי מעסיקו והאם עשה זאת לבדו, או שהיו
6 עובדים נוספים שעסקו בכך מטעם המעסיק. בהקשר זה ראוי לבחון גם מי
7 החזיק באפשרות לנהל את החשבון, בסיסמא ובשם המשתמש.
- 8 ו. **האם ניהול ותפעול החשבון בוצעו על פי הוראות המעסיק ותחת פיקוחו.** ככל
9 שניהול החשבון נעשה בכפוף להוראותיו של המעסיק ותחת ניהולו השוטף,
10 הרי שסביר יותר לראות בו חלק מכלי העבודה ששימשו את העובד מטעם
11 המעסיק.
- 12 ז. **האם קיימות בהסכם העבודה הוראות ביחס לחשבון.** בשים לב לכך שיחסי
13 העבודה הם בבסיסם יחסים חוזיים, הרי שסוגיית ניהול החשבון לאחר סיום
14 יחסי עבודה ו/או סוגיית הבעלות הזכות השימוש בחשבון, יכולה להיות
15 מוגדרת בהסכם ההעסקה, כך שסביר כי יינתן תוקף מחייב להוראות מסוג זה
16 (בכפוף לכל דין).
- 17 ח. **האם קיים במקום העבודה נוהל עבודה ביחס לזכות השימוש בחשבוניות**
18 **ברשתות חברתיות.** נוהל כאמור יכול להוות חלק מהיחסים החוזיים
19 המחייבים בין הצדדים.
- 20 54. ככלל, אף אחד מהמבכנים לעיל אינו יכול לעמוד לבדו, ותוצאתו של אחד אינה
21 בהכרח מחייבת את תוצאת הדברים בכללותם, אלא רק שקלול התמונה העולה
22 מכלל המבכנים. כפי שנפרט בהרחבה להלן, יישומם ושקלולם של מבכנים אלו על
23 המקרה שבפנינו, מובילנו למסקנה כי דף הפייסבוק, צריך להישאר תחת ניהולו
24 של לרר ולתובעות לא עומדת הזכות להעבירו לניהולן.
- 25 א. **היוזמה לפתיחת העמוד ומטרת פתיחתו**
- 26 55. אין חולק כי מדובר בדף שנפתח ביוזמתו הבלעדית של לרר, בסמוך לתחילת הגשת
27 הפינה. לא מצאנו לנכון ליתן נפקות לכך שבתחילה נפתח החשבון כקבוצה ורק
28 מאוחר יותר, כאשר פייסבוק אפשרה זאת, הפך לרר את הקבוצה לדף (עמ' 52-
29 53). לשתי החלופות מהות דומה. לרר העיד ולא נסתר (סע' 16 לתצהירו), כי הוא

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 יזם את פתיחת דף הפייסבוק לבדו. מי שהיה מנכ"ל חדשות 10 במועד הרלוונטי,
2 מר בנימין, העיד אף הוא כי חדשות 10 לא יזמה את פתיחת הדף (סע' 7 לתצהירו).
3 כך העיד גם מר גלבע, שהיה עורך תכנית המגזין, במסגרתה שידר לרר את הפינה
4 "הצינור" (סע' 3 לתצהירו). משכך, אין מדובר בחשבון שהמעסיק הורה לעובד
5 לפתוח. יחד עם זאת, נציין, כי מבחן זה פועל לכיוון אחד בלבד, היינו – מקום בו
6 מוכח החשבון נפתח על ידי העובד בהוראת המעסיק, תגבר הנטייה לראות בו
7 חשבון של המעסיק, אך כאשר העובד יזם את פתיחת החשבון לא בהכרח יוביל
8 הדבר לתוצאה הפוכה. יוזמה וחדשנות של עובד במקום העבודה, הן תכונות שיש
9 לברך עליהן ולעודדן, כפי שאף העיד מר הלדמן מטעם התובעות על מדיניותן.
10 לפיכך, העובדה שעובד יזם פעולה מסוימת במהלך תקופת עבודתו, לא הופכת
11 לבדה את תוצר הפעולה לרכושו. לשם כך נזקקים אנו ליתר המבחנים, אותם נבחן
12 להלן.
- 13 56. באשר למטרת פתיחת הדף, העיד לרר כי **"מטרתו העיקרית של הדף לא היתה**
14 **לשרת את הפינה או לקדם אותה דווקא. מטרתו היתה לייצר קהילה חברתית**
15 **שפעילותה מתמדת, יומיומית, אקטיביסטית, ורחבה הרבה מעבר למה שמסגרת**
16 **הפינה יכולה היתה לאפשר"** (סע' 34 לתצהירו. ראו גם סע' 59 ואילך לתצהירו).
17 בשים לב לכך שלרר לבדו יזם את פתיחת הדף ואף עשה זאת בעצמו וללא כל
18 מעורבות של התובעות, הרי שאנו נותנים משקל של ממש לדבריו אלו ביחס
19 למטרת פעילותו, זאת בייחוד עת לא הוצגה בפנינו כל ראיה לסתור הדברים כפי
20 שהתממשו בפועל. ראיה כאמור, ניתן היה למצוא בתכנון של דף הפייסבוק, אשר
21 פתוחים לכל, לרבות לתובעות. משלא הוצגה בפנינו תשתית ראייתית לסתור את
22 עדותו זו של לרר, אנו מקבלים אותה כנכונה.
- 23 עדותו של לרר נתמכת בנימוקי פרס (Digit, 2017) שקיבל על פועלו, במסגרתם
24 נרשם כי **"הצליח להקים פלטפורמה דיגיטלית אדירת השפעה אותה הוא מקפיד**
25 **להעמיד לטובת מאבקים ציבוריים בעלי אופי חברתי וצרכני..."** (נספח 5 לתגובה.
26 ההדגשה הוספה).
- 27 מנגד, מטרתה של התכנית, כפי שהעיד לרר, היא לשדר תכנים מתוך המרשתת
28 (סע' 12 לתצהירו). עדותו זו קיבלה תמיכה בעדותו של מר בנימין (סע' 3 לתצהירו)
29 והיא אף מוסכמת על התובעות, כעולה מתצהירו של מר הלדמן ("תיאור
30 התרחשויות ברשת האינטרנט וברשתות החברתיות", סע' 6).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 **מהאמור עולה, כי מטרות התכנית ודף הפייסבוק היו שונות.** מכאן, שאף אם
2 בתכנית ניתן ביטוי לתכנים שעלו בדף הפייסבוק בקשר עם הפעילויות החברתיות
3 שהוא קידם (וביחס למידת המתאם בין השניים, ראו להלן), הרי שבראי
4 **מטרותיהם** של התכנית והדף, אין מדובר בתכליות דומות, או אף קרובות זו לזו.
5 57. לאור האמור, אנו קובעים כי דף הפייסבוק הוקם ביוזמתו של לרר, ללא מעורבות
6 חדשות 10 ובמטרה לייצר קהילה חברתית פעילה, לצד שידור הפינה ובהמשך
7 שידור התכנית היומית, שנועדה לשדר תכני רשת.
- 8 **ב. מידת המתאם בין דף הפייסבוק לתכנית הצינור והיקף השימוש שעשתה**
9 **חדשות 10 בדף**
- 10 58. את המתאם בין התכנית לדף הפייסבוק, ניתן לבחון באמצעות מספר סממנים.
11 שני הצדדים מסכימים כי סממן חיצוני בעל משמעות, הוא שם החשבון ושם
12 התכנית, כאשר התובעות מפנות לשם ה**נוכחי** של הדף והתכנית - הצינור. יחד עם
13 זאת, כעולה מנספח 6 לתצהיר הנתבע, בעוד שדף הפייסבוק כונה לכל אורך הדרך
14 "הצינור", הרי שהתכנית, בראשית דרכה, לאחר המעבר מפינה לתכנית, נקראה
15 "צינור לילה" ורק בשלב כלשהו בשנת 2015 (ועד היום) שינתה שמה ל"צינור" (ראו
16 גם סעי' 7 לתצהיר מר הלבדמן). מכאן, שתמיד היה קיים דמיון בשמות, אך מרבית
17 תקופת פעילותו של הדף, לא היתה **זהות** בין שם החשבון לשם התכנית.
- 18 59. כעולה מחוות דעתה של פרופ' נהון, סמליל (לוגו) התכנית והדף היה שונה במהלך
19 השנים. פרופ' נהון אמנם העידה שאינה מומחית לסמלילים, אך התובעות לא
20 חלקו על הסמלילים שצורפו לחוות הדעת ולא נדרשת עין מקצועית בכדי לקבוע
21 כי בחלק מהתקופה מדובר בסמלילים שאינה זהים. מנגד, הציגו התובעות את
22 **ת/4, ת/5**, המלמדים על קשר משמעותי בין התכנית לבין הדף. בנוסף, דף
23 הפייסבוק הפנה באופן קבוע לתכנית ולשעות בהן שודרה, כולל שינוי
24 הסמליל/תמונת הרקע של הדף לשעת השידור, כאשר זו עברה מחצות ל-20:22,
25 22:30 (עמ' 230, ש' 1).
- 26 60. דף הפייסבוק הפנה לתכנית הטלוויזיה ולשעות השידור שלה, אך בה בעת הפנה
27 גם לאתר "התולעת", שהוא אתר פרטי שהפעיל הנתבע ואין לו כל קשר לתובעות
28 (נספח 3 לבקשה). עולה מהאמור, כי הסממנים החיצוניים תומכים בקיומו של
29 מתאם משמעותי, גם אם לא מלא, בין התכנית לבין הדף.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

61. דרך נוספת לבחינת המתאם בין התכנית לבין דף הפייסבוק, היא באמצעות בחינת התרומה שתרמו האחת לשני ולהיפך. כך, באחד הראיונות אמר לרר, כי התכנית היא "שילוב בין תחקירי טלוויזיה להפעלת גייסות של מאות אלפי לייקים ברשתות החברתיות" (עמ' 236, ש' 15-17), דברים מהם עולה עמדתו בדבר החיבור בין התכנית לדף הפייסבוק. אין למעשה חולק שדף הפייסבוק פעל בין היתר במטרה לסייע להצלחת התכנית (עמ' 234, ש' 17 ואילך; עמ' 297, ש' 13). מבחינה זאת לא נטען בפנינו, כי מדובר בשני אפיקי פעולה נפרדים זה מזה, אלא שמוסכם על הצדדים, כי מדובר במערכת דו סיטרית, בה תכנית הטלוויזיה מזינה במידת מה את דף הפייסבוק ודף הפייסבוק מזין במידת מה את תכנית הטלוויזיה. ברי, שככל שכוחו ועוצמתו של דף הפייסבוק, הנמדדת באמצעות מספר ה"ליקים" שלו, נבנו בעזרת תכנית הטלוויזיה השייכת למעסיק, הרי שמדובר בתוצר של עבודתו של התובע בחדשות 10 ולכן בנכס של המעסיק ואולם, הראיות שהוצגו בהליך זה אינן מאפשרות לקבוע את מידת התרומה של כל אחד מהאפיקים לאפיק האחר. בעיקר, ולענייננו, לא הוצגו בפנינו ראיות המאפשרות הכרעה בשאלה - האם מספר העוקבים הרב של דף הפייסבוק הושג בזכות תכנית הטלוויזיה, או שמא בזכות רשומות "ויראליות" שהגיעו למספר רב של משתמשים וגרם למשתמשים חדשים "ללחוץ Like" ולהצטרף לעוקבי דף הפייסבוק (ראו: עמ' 298, ש' 12; עמ' 299, ש' 8). הפער המשמעותי שהוצג בפנינו, בין עוקבי דף פייסבוק של תכניות אחרות של חדשות 10 מול מספר הצופים בהן, לבין עוקבי דף הפייסבוק הנדון אל מול מספר הצופים התכנית, תומך באפשרות השנייה (ומנגד ראו את השוואת התובעות לתכנית מתחרה המבוססת על תכני רשת, עמ' 166, ש' 21-12). נזכיר בהקשר זה, שבסעיף 21 לכתב התביעה נטען כי "דף הפייסבוק של התכנית גם קיבל קידום משמעותי בשידורי התכנית וערוץ 10...", אך טענה זו לא לוותה בביסוס ראיתי הולם. התובעות אמנם הצביעו באמצעות חקירתו הנגדית של לרר על מקרה בו הוא הפנה בסופה של התכנית לדף הפייסבוק והזמין את הצופים להצטרף לעוקבי הדף ולרר אישר את הדברים, אך יחד עם זאת, לדבריו אם תעשה בדיקה ביחס לכלל התכניות שהגיש יסתבר כי מדובר ב"מתי מעט" (עמ' 223, ש' 30-24; עמ' 224, ש' 12 וראו גם את ההשוואה שערך הנתבע עם תוכניתו של מר גיא זוהר – עמ' 226). התובעות בחרו להותיר את הדברים כך, מבלי שהציגו בפני לרר ראיה סותרת או ביקשו להזים את עדותו בעניין זה. לפיכך, כאמור, הראיות שבפנינו

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

1 אינן מספקות לצורך ביסוס תשובה מושכלת לשאלה זו ולפיכך, בהעדר ראיות
2 מספקות, אנו קובעים כי לא הוכח בפנינו שתכנית הטלוויזיה היא שסייעה לצבירת
3 עוקבי דף הפייסבוק, באופן שיוביל למסקנה כי מדובר בתוצר לוואי של עבודתו
4 של הנתבע.
5 גם השאלה עד כמה נהנתה התכנית מדף הפייסבוק לא קיבלה מענה בראיות
6 שהוצגו בפנינו, באופן שיאפשר הכרעה בה. במסגרת זו, לא נמסר לנו, האם נדרש
7 שינוי כלשהו בהערכות לתכנית מאז שדף הפייסבוק אינו משרת אותה.
8 62. לבסוף, נבחן את המתאם בין התכנית לבין דף הפייסבוק, באמצעות השוואת **תכני**
9 התכנית ותכני הרשומות (פוסטים). בהקשר זה, במסגרת ראיותיהן הראשוניות,
10 התובעות לא הציגו ראיה משמעותית בעניין זה, פרט לאמירה בעלמא של מר
11 הלבדמן בתצהירו לפיה "התכנים המועלים או נשלחים לעמוד בפייסבוק **קשורים**
12 **בעיקרם לתכנית**" (סע' 13 לתצהירו. ההדגשה הוספה). לא זו בלבד שהצהרתו זו
13 לא גובתה בכל ראיה (אשר ניתן בנקל היה להציג מתוך רשומות שהועלו בדף
14 הפייסבוק אל מול תכני התכנית – מידע שכולו מצוי גם בדיעת התובעות), אלא
15 שאף כאשר נשאל על תוכן הצהרתו זו השיב בבירור שאינו יודע ליתן תשובה
16 כמותית, אף לא על דרך ההערכה, ביחס למתאם בין התכנים בתכנית ובדף, כך
17 מדבריו: "**להגיד אם זה אחוז, חצי אחוז, או מאה אחוז, אני לא יודע אם זה...**"
18 (עמ' 55 ש' 5. ראו גם עמ' 99, ש' 29).
19 במהלך החקירה הנגדית של הנתבע, הציגו התובעות מספר רשומות, המעידות
20 על מתאם בין התכנית לבין הדף: כך, כאשר חגיגות 100,000 לייקים וחגיגות
21 1,000,000 לייקים לדף הפייסבוק שודרו בתכנית (עמ' 221, ש' 5; **ת/4**, **ת/5**; עמ'
22 242, ש' 3); כאשר התכנית שודרה בשידור חי בדף הפייסבוק (עמ' 236, ש' 18);
23 בתחרות שנערכה בין גולשי אתר נענע10/צופי התכנית/עוקבי דף הפייסבוק (**ת/14**).
24 הסוגיה לא הובררה באופן מספק, ראו עדות הנתבע בעמ' 248-249; הצבעה
25 שנערכה באמצעות דף הפייסבוק, לבחירת מגישה לתכנית (**ת/15**, עמ' 250)
26 ומקרים נוספים. ממקרים אלו שהוצגו בפנינו, התרשמנו דווקא, כי המתאם בין
27 התכנית לבין דף הפייסבוק אינו גדול, שכן מספר הדוגמאות המזער שהוצגו
28 בפנינו, ביחס לכ-1,700 תכניות "הצינור" ששודרו בחדשות 10 והוגשו על ידי
29 הנתבע (עמ' 223, ש' 28), בהנחה כי התובעות ערכו בדיקה יסודית להוכחת המתאם
30 האמור, מעיד דווקא על מתאם בשיעורים נמוכים ביותר. מכל מקום, אנו סבורים

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

1 כי מדובר בסוגיה מהותית שהיתה צריכה להתבסס על ראיות עקביות ולא
2 אקראיות, אשר יצורפו לעדות התובעות, כפי שלא נעשה.
3 הנתבע הציג מנגד את חוות דעתה של פרופ' נהון ואולם מעדותה בפנינו עלה
4 שהנתונים שהובאו בהקשר זה במסגרת חוות הדעת, אינם בידיעתה האישית
5 ואינם נובעים מתוך מומחיותה (שאינה במחלוקת – סע' 41 לסיכומי התובעות).
6 יחד עם זאת, אין בכך כדי לאיין את הדברים כליל, שכן כעולה מעדויות ההגנה,
7 מי שאסף את המידע היה עד אחר של הנתבע, מר אדם שפיר (עמ' 199, ש' 13. ת/1).
8 הנתונים שנאספו על ידי מר שפיר הינם כדלקמן: בחודש 10/16 עלו לדף הפייסבוק
9 66 רשומות, מהן 1 לצורך קידום חדשות 10, 5 קדימונים (פרומואים) לתכנית ו-6
10 קטעי וידאו מהתכנית. כלומר אחוז הרשומות הקשורות לתכנית ולחדשות 10,
11 מתוך כלל הרשומות הוא כ-18%. שיעור דומה מתקבל גם בחודש 11/16 ובחודש
12 7/2017 ואילו בחודשים 6/16, 6/17 השיעור הינו בין 3% ל-6.8%.
13 התובעות הראו, באמצעות חקירתו הנגדית של מר שפיר, כי ספירת קטעי הוידאו
14 הקשורים לתכנית, מתוך כלל הרשומות שהועלו בדף באותו חודש, אינה מצביעה
15 בהכרח על נתונים מדויקים, שכן ייתכן שעלו באותו חודש רשומות נוספות
16 הקשורות לתכנית, שאינן קטעי וידאו (מר שפיר העיד שייתכן שהיו מעט כאלו,
17 עמ' 202, ש' 30). יחד עם זאת, **למרות שנתוני הרשומות של דף הפייסבוק הם**
18 **ציבוריים, התובעות לא הראו באיזה אופן משתנה שיעור המתאם ביחס לאמור**
19 **בחוות הדעת של פרופ' נהון.** מכאן, שהראיות שבפנינו, המבוססות בעיקרן על
20 המדגם שערך מר שפיר ביחס למספר חודשים בודדים, בצירוף כלל העדויות, אינן
21 מעידות על קיומו של מתאם משמעותי בין התכנית לבין דף הפייסבוק, גם אם
22 מדובר במתאם שונה מזה שמפורט בחוות דעתה של פרופ' נהון. בסוגיה זו קיימת
23 אבחנה מהותית (ולא יחידה) מפסק הדין בעניין In re CTI, שהתובעות מבקשות
24 ליישם את תוצאתו גם בעניין.
25 63. על כל אלו נוסיף, כי התובעות לא העלו בפנינו כל טענה לפיה דף הפייסבוק שימש
26 אותן בכל דרך, מעבר לפעילות שעשה בו הנתבע. כך, לא הוצגה בפנינו טענה כי דף
27 הפייסבוק שימש את התובעות לקידום תכניות אחרות, דבר שלכאורה סביר היה
28 לעשות בשים לב לכך שמדובר בדף פייסבוק עם מספר העוקבים הגדול ביותר בין
29 דפי הפייסבוק של יתר התכניות בחדשות 10. אמנם ניתן לדלות מהראיות שבפנינו

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

מקרים ספורים בהם הדבר קרה, אך התובעות לא טענו כי מדובר במכשיר עבודה ששימש אותן לצורך זה ובוודאי שלא הצביעו על שימוש מהותי, כאמור.

64. על יסוד כלל האמור לעיל, הגענו לכלל מסקנה, כי המתאם בין התכנית לבין דף הפייסבוק, היה בשיעורים נמוכים ובוודאי שלא ניתן לקבוע כי בעיקרם של דברים התקיים מתאם בין השניים. מסקנה זו הינה משמעותית להכרעתנו, שכן יש בה כדי להצביע על הפרדה בין פעילות הנתבע בדף הפייסבוק לפעילותו במסגרת התכנית, עד כדי כך שלא ניתן לקבוע כי עבודתו של הנתבע על דף הפייסבוק, היתה בגדר עבודה נלווית לעבודתו על התכנית.

ג. שעות העבודה לצורך תפעול דף הפייסבוק

65. כלל הראיות שבפנינו מצביעות על כך ששעות העבודה על דף הפייסבוק היו מעורבות (שעות עבודה ושעות פנאי), אך ניתן לקבוע כי חלק ניכר מהן, היה מחוץ לשעות העבודה בגין תוגמל לרר. לסוגיה זו היבטים נרחבים נוספים, שלא נדרש להם במסגרת פסק דין זה.

66. אף שהתובעות הכחישו נחרצות את טענת הנתבע כי הגיש את תכנית הצינור בתחילת הדרך "באופן עצמאי ובזמנו הפנוי" ואף טענו כי אין בה הגיון (סעי' 52.ב. לכתב התביעה), הרי שהוכח בבירור כי בראשית הדרך, כאשר לרר היה עוד כתב ספורט במשרה מלאה, הגדירה חדשות 10 לרר, שעבודתו על הפינה שנקראה "הצינור" תעשה על חשבון זמנו הפרטי. כך העיד בעניין זה מנכ"ל חדשות 10 דאז, מר בנזימן, בסעי' 4 לתצהירו ("... הוחלט שהפינה תשודר בחדשות השבת (המשודרות במוצ"ש) וכך יתאפשר לו לעבוד עליה בזמנו החופשי במהלך סוף השבוע") ובעדותו בפנינו: "הסיכום היה שגיא לא מקבל לא כסף וגם לא פנאי במהלך השבוע שבו הוא היה צריך להיות עורך הספורט, ולכן שימצא את הזמן החופשי שלו, סוף שבוע, לילה, זה היה הסיכום העקרוני כמו שאני זוכר אותו" (עמ' 124, ש' 28, ההדגשה הוספה). אם כך הם פני הדברים ביחס לפינה ששידר לרר, אזי מקל וחומר שעבודתו על דף הפייסבוק נעשתה, לפחות בראשית הדרך, על חשבון זמנו הפרטי. המשמעות היא כמובן, שלרר אף לא קיבל שכר נוסף עבור עבודתו על דף הפייסבוק. ככל שדף הפייסבוק נוהל על ידי לרר בזמנו הפרטי ועל חשבונו, הרי שהוא שייך לו. נבהיר, כי לא יכולנו להגיע לתוצאה דומה ביחס לפינה

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

עצמה, למרות שמצב הדברים לגביה דומה, ולו מן הטעם שמדובר בעבודה שבוצעה על ידי עובד שכיר במסגרת זמן השידור של התובעות ובמסגרת עיקר עיסוקן.

67. לא למותר להפנות בעניין זה לסעיף 7 לחוזה בין הצדדים, הקובע כי "העובד מתחייב כי במידה ועל פי צרכי העבודה יתעורר צורך לעבוד מעבר לשעות העבודה המקובלות, לרבות בימי מנוחה... יסכים לעשות כן. מאחר ותפקידו של העובד נמנה עם תפקידים הדורשים מידה מיוחדת של אמון אישי, לרבות מחמת היכולת לפקח על עבודתו של העובד והיקף שעות עבודתו, כמשמעות הדבר בחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951... לא יחולו עליו הוראות החוק, ובכלל זה לעניין שעות נוספות. העובד לא יקבל כל תגמול בגין עבודה בשעות נוספות או עודפות, במידה ועל פי צרכי העבודה יתעורר צורך לעבוד מעבר לשעות העבודה המקובלות, לרבות בימי המנוחה על פי החוק..." (נזכיר, כי הוראה זו נקבעה בשעתו בחוזה לצד שכר חודשי בסך 7,500 ₪). איננו חפצים לחרוג ממסגרת הדין הנדרשת לצורך פסק דין זה ולא נעשה כן ואולם מצאנו לנכון לציין, כי ספק בליבנו אם אכן מדובר בסוג עבודה אשר חל עליה החרג הקבוע בסעיף 30(א)(5) לחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951 (ע"ע (ארצי) 15233-09-13 אדוונטק טכנולוגיות (אפלס) בע"מ - יתיר זלוסקי, מיום 8.11.2015; ע"ע (ארצי) 300271/98 טפקו – ייצור מערכות בקרת אנרגיה ומתקנים לשמירת איכות הסביבה בע"מ - מנחם טל, מיום 29.11.2000, או החרג הקבוע בסעיף 30(א)(6) לחוק (עע (ארצי) 570/06 עו"ד אגרון – כץ, מיום 14.10.07). עוד ראו: "נקודת המוצא היא שזמן עבודה באמצעים דיגיטליים מעבר לשעות העבודה השגרתיות ומחוץ לחצרי המעסיק ראוי שיוכר כזמן עבודה... הקושי הפיקוחי והקושי הראייתי מהווים אתגר הניצב לפתחן של הרשויות המוסמכות בבואן לעצב את מנגנוני הפיקוח, אך הם אינם מצדיקים פטור מפיקוח" (אופק גנדלר, בעמ' 37).

על יסוד האמור לעיל, אנו קובעים שנוכח זאת שבשנים הראשונות להפעלת דף הפייסבוק, העבודה עליו נעשתה על חשבון זמנו של הנתבע וללא תשלום נוסף, ובשים לב לכך שאין מדובר במשימה מובהקת הנובעת מתפקידו של הנתבע, נסתרה הנחת התובעות, שלרוב יש לה בסיס בדיני עבודה ובמעמדו של אדם כעובד שכיר, שמדובר במשימה שבוצעה "במסגרת העבודה" ולכן תוצריה שייכים למעסיק.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

68. ברבות השנים, כאשר הפכה הפינה לתכנית יומית, לא ניתן עוד לומר שלא שולם ללרר שכר נפרד עבור **הגשת התכנית**, שכן כעת היתה זו עבודתו היחידה, בגינה קיבל את שכרו. יחד עם זאת, בעוד שעבודתו ככתב, הכפוף למנהל התוכן, הוסדרה בהסכם העסקתו (נספח 1 לבקשה, סעי' 6) ובעוד שעבודתו כמגיש התכנית היתה תפקידו המובהק של לרר, גם אם לא מוגדר בהסכם, הרי שעבודתו על דף הפייסבוק לא זו בלבד שלא הוגדרה בהסכם שבין הצדדים, אלא שהיא גם אינה מהווה חלק מובהק מעבודתו העיקרית בחדשות 10. משכך, גם אם נראה את כל שעות עבודתו של לרר על התכנית כ"שעות עבודה", בין אם קיבל עבורן שכר כאשר עבד מעבר למשרה מלאה ובין אם לאו, אנו מתקשים לראות בשעות עבודתו על דף הפייסבוק כשעות עבודה, בשים לב לכך שמדובר בסוג עבודה בו לא ניתן להבחין בבירור מתי העבודה מסתיימת. נציין בהקשר זה כי העד מטעם הנתבע, מר אדם שפיר, אשר סייע ללרר בניהול דף הפייסבוק, העיד אף הוא שכאשר סיים עבודתו במשרדי חדשות 10, היה חוזר לביתו ו"מחפש תכנים שמתאימים ל-Facebook ולא דווקא לתכנית" (עמ' 203, ש' 19).
69. יחד עם זאת, מעדויות העדים בפנינו, עולה בבירור כי גם חלק משעות עבודתו של לרר במשרדי חדשות 10 הוקדש לניהול דף הפייסבוק, בין אם לצורך העלאת פוסט לדף, לצורך צילום פוסט, או לצורך חיפוש תכנים ואיסוף תכנים שנשלחו על ידי צופים/עוקבים, בין אם על ידי לרר בעצמו ובין אם על ידי אחרים (ראו: **ת/9** תורנות "סיבוב תיבות" ועדותו של מר שפיר בעמ' 194).
70. הוכח אפוא, כי בראשית הדרך מדובר היה בעבודה שבוצעה **לחלוטין** על חשבון שעות הפנאי של לרר ומחוץ לשעות עבודתו בחדשות 10. בהמשך, עבודתו על דף הפייסבוק התמזגה, מבחינת שעות העבודה, עם עבודתו על תכנית הצינור, מבלי שהוצגו בפנינו, לא על ידי התובעות ולא על ידי הנתבע, שעות מוגדרות ומובחנות לעבודה על דף הפייסבוק. מר שפיר אמנם העיד בבירור שעבד מביתו על דף הפייסבוק, אך בשים לב לכך שכלל עבודתם של לרר ומר שפיר בתכנית ובחדשות 10 בכלל, נעשתה ממקומות שונים, לרבות מהבית, ולא דווקא ממשרדי חדשות 10, הרי שלא ניתן לקבוע באופן מוחלט, אם מדובר בעבודה שנעשתה במסגרת "שעות העבודה", או מחוץ להן. לפיכך, במקרה הנדון לא נתנו למבחן זה משקל

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

של ממש בהכרעתנו (ראו גם טענות התובעות בעניין, כפי שתומצתו בסעיף 25 לעיל).

ד. מי נשא בהוצאות ניהול החשבון

71. כאמור, חשבון ברשת חברתית אינו מחייב נשיאה בהוצאות כלל. יחד עם זאת, סביר להניח שחשבון ברשת חברתית שנועד לקדם צרכים מסחריים, יהא כרוך בעלות כלכלית. שני הצדדים הצביעו על הוצאות שלטענתם הוציאו במסגרת זו, בכדי לתמוך בטענתם בדבר זכות ניהול החשבון.

לטענת התובעות, מרגע שהעבודה בוצעה בעיקרה על ידי עובד ששכרו משולם על ידי חדשות 10 (והכוונה לנתבע עצמו) ובסיוע עובדים אחרים שהיא נושאת בשכרם (מר שפיר ואחרים) וכן בוצעה בחלקה ממשרדי חדשות 10 ובאמצעים של חדשות 10 (טלפון סלולרי שסופק ללרר), הרי שיש לקבוע שהיא זו שנשאה בהוצאות הנלוות לדף. בנוסף, מפנות התובעות להוצאות המשרדים והמכשירים ששימשו את הרשומות בדף הפייסבוק וכן את הקרדיטים שניתנו בתכנית, כ"מימון עקיף" של הדף.

לטענת לרר, הוצאות הדף היו אחרות בתכלית – כך, כאשר אירגן באמצעות דף הפייסבוק הפגנה, הסתייע בגיוס כסף מההמון לשם כיסוי ההוצאות הנלוות (סעי' 48 לתצהירו). בנוסף, שילם מכספיו למספר אנשים בתמורה לסיוע בניהול החשבון (סעי' 45 לתצהירו; סעי' 4, 7 לתצהיר מר שפיר). במקרה אחר, ויתר על הכנסה שהגיעה לו בגין הנחיית אירוע פרטי, בתמורה לקידום דף הפייסבוק (סעי' 47 לתצהירו). לרר הכחיש בעדותו כי יש משמעות כלכלית משמעותית לקרדיטים בתכנית וטען כי בעידן הנוכחי, דווקא לקרדיט בדף פייסבוק פופולארי, יש משמעות כלכלית רבה יותר.

72. מהעדויות שבפנינו עלה בבירור, כי אם נתעלם משאלת שכר עובדי חדשות 10 (נחזור אליה מיד), התובעות לא השקיעו משאבים של ממש בדף, אם בכלל. מר הלבמן לא ידע לומר אם היה תקצוב לפעילות בדף הפייסבוק (עמ' 43); הוא אישר שלא הועסקו עובדים בניהול תוכן במדיה החברתית של תכנית הצינור (עמ' 46); הוא לא ידע לומר האם התובעות מימנו קידום של דף הפייסבוק (עמ' 47; עמ' 93-94) ולא ציין את מדיניות הקרדיטים בתכנית, או אף מסר תשתית ראייתית להיקפם. התובעות לא הצביעו אפוא על תשלום מיוחד-ייעודי לצורך ניהול וקידום

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 דף הפייסבוק. התובעות אף לא הצביעו על כך כי פרט לחלק מעובדי התכנית
2 עצמה, עסק מי מעובדי התובעות (מנהלה, מדיה, מחלקה משפטית וכו') בדרך
3 כלשהי בדף הפייסבוק. טענת התובעות בהקשר זה המסתמכת אך ורק על שכר
4 העבודה ששילמה, כאשר אף אחד מהעובדים לא נשכר לצורך טיפול בדף
5 הפייסבוק, לא נדרש לעשות כן ולא שולם לו שכר ייעודי עבור זאת, הינה חלשה
6 ובלתי מספקת. טענה נוספת של התובעות, לפיה התקצוב הינו פר תכנית ולכן אין
7 תקצוב ייעודי לדף הפייסבוק (עמ' 101), אף בה אין די, שכן נוכחנו שנדרש גיוס
8 סכומים נוספים, לשם קיום הפעילויות של דף הפייסבוק. בשים לב לכך שדף
9 הפייסבוק נועד לשרת אינטרסים מסחריים של התובעות, אין זה סביר בעינינו כי
10 הוא ינוהל על ידן ללא כל עלויות שתושקענה בקידומו ובטיפולו ויחד עם זאת –
11 לא הוכח בפנינו כי יצא מכיסן של התובעות ולו שקל לצורך זה.
- 12 73. טענת התובעות ביחס לקרדיטים בתכנית כסוג של מימון עקיף לדף הפייסבוק לא
13 נטענה כנדרש וממילא שלא הוכחה דיה. בעניין זה התפתח אמנם ראשיתו של דיון
14 מעניין בשאלה, האם בעידן הנוכחי כוחן של תכניות הטלוויזיה נסוג מפני זה של
15 הרשתות החברתיות (עמ' 234, ש' 30 ואילך). מעניין אמרנו, אך לא ממצה, שכן כל
16 שהובא בפנינו הוא עמדת הנתבע, בחקירתו הנגדית. מכל מקום, טענת התובעות
17 בדבר מימון דף הפייסבוק באמצעות מתן קרדיטים בתוכנית, לא בוססה בראיות
18 ובוודאי שלא ניתן לבססה על ידיעה שיפוטית.
- 19 74. מנגד, הנתבע (שלפי עדותו שלא נסתרה אינו בעל עניין מסחרי בדף, ראו: עמ' 219,
20 ש' 1 ואילך) הוכיח בבירור כי הוציא הוצאות לצורך תפעול דף הפייסבוק, כאמור
21 לעיל, בין אם בדרך של ויתור על שכר ובין אם בדרך של הוצאה מכספיו. כאמור,
22 ניהול דף פייסבוק כשלעצמו אינו מחייב הוצאות כלשהן, לכן די בהוצאות שהוכיח
23 הנתבע שהוציא מכיסו, אף אם לא מדובר בסכומי עתק, בכדי לתת לו יתרון על פני
24 התובעות בסוגיה זו.
- 25 ה. מי היה שותף בניהול החשבון בפועל
- 26 75. במקרה הנדון אין חולק כי הנתבע לבדו היה מנהל החשבון. לא מדובר רק בתפקידו
27 לפי הגדרות פייסבוק כ-Admin, אלא ובעיקר, לעצם ניהול החשבון בפועל. הנתבע
28 הוא גם זה שהחליט למנות את אדם שפיר כבעל תפקיד בדף הפייסבוק, בהתאם
29 שיקול דעתו בלבד. נדגיש, גם בדף מובהק של המעסיק יהא זה עובד כלשהו שינהל

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- את הדף, ואולם סביר כי יהא זה עובד שעשה זאת לפי בקשת/דרישת/הנחיית המעסיק, שלא כמו במקרה שבפנינו.
76. יתרה מכך, אין חולק כי בשלב מסוים, לפני כשנתיים, ביקש מר הלדמן מהנתבע להגדיר גם אותו כמנהל הדף (עמ' 59). לרר אמנם לא דחה אותו במפורש, אך התחמק מהדבר ותוצאת הדברים מדברת בעד עצמה – מר הלדמן לא הוסף כמנהל לדף (עמ' 60, ש' 2). טענת מר הלדמן כי נסוג מדרישתו שכן לא העז להתערב בתוכן (עמ' 66, ש' 6) אינה מקובלת עלינו כמצדיקה את נסיגתו מהדרישה, שכן הוא עצמו הבהיר כי לא ביקש את התפקיד בדף הפייסבוק לעצמו, אלא עבור רפרנט מאתר 10.tv שמומחה בעולמות התוכן של המדיה (עמ' 61, ש' 26; עמ' 62, ש' 3) ובנוסף, הרי אישר שמנהל דפי התוכניות האחרות, מר אור אליעז, הוא אדם המומחה במדיה דיגיטלית (עמוד 90; עמ' 91, ש' 22), כלומר בלי קשר להתערבות בתוכן, מעסיקות התובעות עובד בניהול יתר דפי הפייסבוק, פרט לזה שהנתבע הפעיל.
77. כעולה מהאמור לעיל, במשך כל תקופת קיומו של דף הפייסבוק הנדון, הוא נוהל באופן בלעדי על ידי הנתבע, או מי מטעמו ואף לא ניתנה לתובעות זכות גישה עצמאית לדף, מבלי שאלו מצאו לנכון לחדד את זכותן הנטענת לכך או לעמוד עליה, במהלך קיומם של יחסי העבודה. הנתבע אמנם היה עובד חדשות 10, אך הוא לא מונה לתפקיד מנהל דף הפייסבוק על ידי חדשות 10 וכפי שנראה בהמשך, כעולה מחוזה העסקתו, אין לראות עבודתו זו כחלק מתפקידו המוגדר בחדשות 10.
- ו. האם ניהול החשבון בוצע על פי הוראות המעסיק ותחת פיקוחו
78. בשונה מהמבחן הקודם, הבודק את זהותו של מנהל החשבון, הרי שבהתאם למבחן זה, יש לבדוק את אופן ניהול החשבון. כך, יכול שמנהל חשבון יהא אחד העובדים ואולם עבודת ניהול החשבון, נעשית על פי הנחיות שניתנות לו. ככלל, ככל שהוראות בדבר אופן ניהול החשבון ניתנו על ידי המעסיק, הרי שהדבר יתמוך בטענת המעסיק להיותו הבעלים בחשבון.
79. במקרה שבפנינו, לא נהגו התובעות מנהג בעלים בדף הפייסבוק ולמעשה הן אפילו לא טענו שעשו כן. דף הפייסבוק נוהל על ידי הנתבע כראות עיניו, מבלי שהועלתה בפנינו ולו טענה כי בשלב כלשהו בכל שנות קיומו, ניתנו לו הנחיות כלשהן ביחס לכך.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

80. אין חולק שכאשר היה מגיש את הפינה "הצינור", היה כפוף הנתבע לעורך התכנית המגזין. עורך התכנית דאז, מר גלבוע העיד בעניין זה: "לרר וה-Facebook שלו היה לחלוטין אקס טריטוריאלי מבחינתי. אני התעסקתי איתו רק במה שקשור לפינה... Facebook לא היה רלוונטי בכלל אליי" (עמ' 118, ש' 14) וכן: "הוא ניהל לחלוטין את הדבר הזה, זו אופרציה שלא הייתה קשורה אליי" (עמ' 119, ש' 24). עדותו זו אמנם מתייחסת לשנותיו הראשונות של דף הפייסבוק, עוד כאשר היה ככל הנראה "קבוצת פייסבוק", אך לא הוצגה בפנינו כל ראיה כי מצב דברים עובדתי זה השתנה במהלך השנים. כך, לא הוצגה בפנינו ולו ישיבה אחת שנדרש הנתבע לקיים בכדי לדון בדף הפייסבוק ו/או באופי העבודה עימו או בתכנים המועלים בו. לא הוצגה בפנינו כל מדיניות שננקטה ביחס לעבודתו של הנתבע עם דף הפייסבוק.
- עובד התובעות, שהיה מעורב בניהול כל דפי הפייסבוק האחרים של חדשות 10, מר אור אליעז, לא היה מעורב בשום דרך בהפעלת ו/או ניהול דף הפייסבוק הנדון (עדות הלהדמן, עמוד 90, עמ' 91, ש' 22). כך גם לא נטען למעורבות כלשהי של ראש דסק הדיגיטל של אתר 10.tv, גם הוא עובד חדשות 10, בדף הפייסבוק הנדון (עדות הלהדמן, עמ' 91, ש' 30).
- למרות שמדובר בבעל תפקיד מהותי לעניין הנדון בפנינו, לא הוצגו בפנינו אופי עבודתו או נוהלי עבודתו של מר אור אליעז, לרבות הדרך בה הוא מנהל את דפי הפייסבוק האחרים של חדשות 10, מדיניות העבודה, סוגי הרשומות המועלות בהם, כיצד מוחלט על קידום ממומן של דף ועוד. החלטת התובעות שלא לזמנו לעדות, על מנת לשטוח את התשתית העובדתית הרלוונטית לעבודה עם יתר דפי הפייסבוק המנוהלים על ידו, מעלה חשש כי עדות זו היא בה כדי לפגום בעמדת התובעות, לפיה דף הפייסבוק הנדון הינו ככל יתר דפי הפייסבוק המנוהלים בחדשות 10.
81. כאשר חברת פייסבוק החליטה לחסום את הדף מחשש לתכנים שהועלו בו בניגוד למדיניותה, לא נקטו התובעות בכל פעולה מול פייסבוק להסרת החסימה ולא נתנו כל הנחיה ביחס להמשך הפעילות של עוקבי הדף בתקופת החסימה. לא זו בלבד שהנתבע עשה זאת לבדו, ובעזרת חבריו ו/או אמצעיו, אלא שאף הפנה את העוקבים לדף פייסבוק של "החזית" (עמ' 254, ש' 26; עמ' 255, ש' 9), אשר אין לו

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

- 1 שום קשר לתובעות. טענת התובעות המפנה אצבע מאשימה לנתבע על כך שלא
2 יידע אותן על חסימת הדף, לא היתה נשמעת כלל ככל שהדף אכן היה מנוהל על
3 ידי התובעות (עמ' 300, ש' 24 ואילך), מה גם שעובדת חסימת הדף עלתה כבר
4 בסעיף 25 לכתב התביעה, מבלי שהתובעות העלו כל טענה כנגד הנתבע בעניין
5 יידוען.
- 6 82. התחמקותו של לרר מהיעתרות לבקשתו של מר הלדמן להוסיף אותו/מנהל מטעם
7 חדשות 10 כבעל תפקיד בדף הפייסבוק, כפי שפורטה לעיל, לא נענתה בהוראה חד
8 משמעית שניתנה לו, או בפעולה שננקטה כדי לחייבו לעשות כן.
- 9 83. החלטתו של לרר לשנות את הגדרתו של הדף מ-Tv Show ל-Public Figure (עמ'
10 214, ש' 18 ; ת11), לא לוותה בכל תגובה מצד התובעות. גם אם נניח שהיה זה
11 משום שהתובעות כלל לא היו מודעות לשינוי, הרי שדבר זה כשלעצמו מעיד על
12 העדר מעורבות של התובעות במתרחש בדף.
- 13 84. התובעות לא הצביעו על כל פעולה שננקטה מטעמן ביחס לתכנים שהועלו בדף
14 הפייסבוק. ההחלטה באשר לתכנים שעלו בדף היתה של לרר בלבד. כאמור, לא
15 התקיימו ישיבות עבודה בנושא זה ולא התקיימה כל ביקורת מטעם התובעות, עד
16 כמה התכנים תואמים ומשרתים את מדיניותה ו/או מטרותיה.
- 17 85. כל אלו מצביעים על כך שהתובעות לא נקטו בכל פעולה ניהולית ביחס לדף
18 הפייסבוק.
- 19 86. באשר לעובדים שהפעילו את הדף - בסעיף 24 לבקשה נטען כי הנתבע נעזר לשם
20 הפעלת דף הפייסבוק בעובדים נוספים של התובעות, שהועסקו בהפקת התוכנית.
21 עד התובעות לא ידע לנקוב בשמותיהם של אותם עובדים, למעט שמו של מר שפיר
22 שהעיד בפנינו. כפי שכבר הבהרנו לעיל, מעדותו של מר שפיר, לא ניתן לקבוע
23 בבירור כי עבודתו על דף הפייסבוק נעשתה כעובד הנתבעות. זאת, הן לנוכח שעות
24 העבודה בהן עבד על הדף, הן לנוכח העדר הוראה מטעם התובעות לעשות כן והן
25 לנוכח העובדה כי קיבל מהנתבע שכר ו/או הטבות שוות ערך אחרות, בתמורה
26 לעבודתו. מנגד, נוכחנו כי כל יתר דפי הפייסבוק של תכניות חדשות 10, מנוהלים
27 על ידי מומחה מדיה, מר אור אליעז.
- 28 87. מנגד, הנתבע ציין בעדותו שמותיהם של אנשים נוספים שעזרו לו בניהול הדף, ואף
29 קיבלו על כך תשלום, חלקם אכן עובדי התובעות, אך לא כולם (עמ' 216, ש' 16 ;

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

עמ' 217, ש' 5). הנתבע אף נתן דוגמא בה אדם שאינו עובד התובעות צילם וידאו
בו הועלתה תכנית בשידור חי לפייסבוק (עמ' 236, ש' 24 ואילך).
88. מכלל האמור לעיל, עולה כי התובעות לא היו שותפות בכל דרך בניהול דף
הפייסבוק ואף לא עשו בו כל שימוש מעבר לזה שהנתבע בחר לעשות בו. בשים לב
לכך שמדובר בתקופת פעילות ממושכת של דף הפייסבוק, אין זה סביר בעינינו כי
לכל אורכה לא היו התובעות מעורבות בכל דרך בהפעלת הדף, במתן הוראות ביחס
להפעלתו, בקיום ישיבות עבודה לגביו וכיו"ב, ככל שאכן היו רואות בו כדף השייך
להן. לפיכך, מבחן זה שהינו מהותי ומשמעותי, מצביע על היותו של הנתבע
הבעלים של הדף.

ז. הסכם העסקתו של הנתבע

89. חוזה העסקתו הראשון של התובע בחדשות 10 נחתם, ככל הנראה, ב-1.8.2005.
(החוזה צורף כנספח 1 לכתבי הטענות של שני הצדדים ומסיבה לא ברורה נרשם
עליו תאריך אחר, אך אין מחלוקת בעניין זה). חוזה זה הינו חוזה הבסיס בין
הצדדים והשינויים שחלו בו במהלך תקופת יחסי העבודה בין הצדדים, נגעו בעיקר
לתוספות שכר וזכויות כספיות אחרות. לפיכך, התייחסותנו לעיל ולהלן לחוזה
ההעסקה, הינה ביחס לחוזה הראשון (נספח 1 לכתבי הטענות של שני הצדדים).
מתוך חוזה ההעסקה, מצאנו לנכון להפנות להוראות הבאות:
במבוא לחוזה: "והואיל והצדדים הגיעו לידי הסכמה בדבר העסקתו של העובד
ככתב ("התפקיד") ותנאי העסקתו בה לפי העקרונות והפרטים של הסכם זה";
בסעיף 3 לחוזה: "הסכם העסקה אישי זה, הוא המסדיר את היחסים בין החברה
לבין העובד והקובע בלעדית את תנאי העסקתו של העובד על ידי החברה. ...";
סעיף 6 לחוזה: "העובד יכתב ויהיה כפוף למנהל התוכן בחברה";
90. למרות שהחוזה קובע כי הוא מסדיר בלעדית את תנאי העסקתו של הנתבע, אין
בו אזכור או התייחסות לתפקידו כמנהל או מתפעל דף הפייסבוק, שהרי במועד
חתימתו כלל לא החל הנתבע להגיש את הפינה וטרם הוקם דף הפייסבוק (פייסבוק
פתחה שעריה לציבור הרחב רק בשנת 2006). יחד עם זאת, גם התוספות לחוזה
ההעסקה, שנחתמו במהלך השנים (2008, 2010) לא דנות כלל בשינוי תפקידו של
הנתבע מכתב למגיש תכנית וממילא שגם לא בתפקידו כמנהל דף הפייסבוק.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

91. בעוד שביחס לתפקידו של הנתבע כמגיש תכנית אין מחלוקת בין הצדדים ולכן אין נפקות להעדר הוראה מפורשת בחוזה בעניין זה, הרי שביחס לתפקידו כמנהל דף הפייסבוק, בשים לב למחלוקת המהותית בשאלה האם מדובר בחלק מתפקידו בחדשות 10 אם לאו, העדר עיגון לתפקיד זה בחוזה ההעסקה פועל לחובתן של התובעות.
92. לא למותר להזכיר בהקשר זה את הוראותיו של חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), תשס"ב-2002: סעיף 1 בצירוף סעיף 2(א)(3) לחוק קובעים כי על מעסיק למסור לעובד הודעה בכתב שבה יפורטו תנאי העבודה של העובד ובכללם "תיאור עיקרי התפקיד". סעיף 3 קובע כי כאשר חל שינוי באחד מתנאי העבודה הקבועים בהודעה לעובד, על המעסיק למסור לעובד הודעה על כך (למעט חריגים שאינם רלוונטיים לעניינו). סעיף 5 לחוק קובע כי בתובענה בין עובד למעסיק שבה שנוי במחלוקת אחד מהנושאים שפורטו בהודעה לעובד, ולא נמסרה לעובד הודעה כמתחייב מסעיפים 1 או 3 "תהא חובת ההוכחה על המעסיק בדבר העניין השנוי במחלוקת, ובלבד שהעובד העיד על טענתו באותו עניין". כפועל יוצא, בהעדר הודעה על שינוי בתפקידו של הנתבע ונוכח המחלוקת בין הצדדים בשאלה האם ניהול דף הפייסבוק היה חלק מתפקידו זה, הרי שהנטל על התובעות להוכיח שאכן מדובר בביצוע משימה שהיא בגדר תפקידו ולא מצאנו כי התובעות עמדו בנטל האמור.
- טענתן של התובעות, לפיה הוכיחו (גם באמצעות עדותו של מר שפיר), כי נהוג בחדשות 10 שלא לשנות את חוזה הבסיס, אלא לצורך שינויי שכר בלבד, אינה יכולה להוות הצדקה לפעול בניגוד להוראות החוק וממילא שמדובר בנוהג שהן יצרו ולא בכזה שלעובד יש כל שליטה בו.
- ח. נוהל עבודה ביחס לזכות השימוש בחשבונות ברשתות חברתיות "לאור זכות הקניין של המעסיק והפררוגטיבה הניהולית שלו ברכוש, שמורה למעסיק הזכות להגדיר לעובד את המותר והאסור בשימוש ברכוש מקום העבודה ובכלי העבודה העומדים לרשותו. עם זאת, על המעסיק להגדיר בבירור את גבולות השימוש הפיזי והווירטואלי שיעשה העובד בשימושי המחשב במסגרת העבודה, בין לצרכיה ובין לצרכיו הפרטיים." (ע"ע (ארצי) 90/08, 312/08 טלי איסקוב ענבר – מדינת ישראל, מיום 8.2.2011).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

93. הדברים האמורים לעיל, בהקשר עם שימוש עובד במחשב שהוקצה לו לצורך עבודתו, יפים גם לענייננו, אף אם לא מתוך ראיית הגנת הפרטיות, בה עסקה הלכת איסקוב לעיל, אלא במטרה להגן על קניינו של המעסיק ולהגדיר את גבולותיו.
94. שימוש במדיה דיגיטלית ובכלל זה בחשבונות ברשתות חברתיות מקוונות, במסגרת מקומות עבודה, הוא פרקטיקה נפוצה כמעט עשור. כפי שמעסיק שומר על רכושו הפיזי, כך עליו לנקוט אמצעים לשמירה על רכושו הדיגיטלי. בין היתר, מצופה כי מעסיק יגדיר לעובדיו מה מעמדם של חשבונות ברשתות חברתיות, אשר משמשים את העובדים לצרכיהם ולצרכי העבודה בו זמנית. כך, הפרקטיקה של BYOD (הערת שוליים 1 לעיל), תחייב מעסיקים לקבוע נהלים שיגדירו את הבעלות במידע המצוי במחשבי העובדים ששימשו לעבודתם, את היקף זכותו של העובד להשתמש ברכוש של המעסיק המצוי במחשבו הפרטי, כמו גם את חובתו של העובד להשיב לידי המעסיק סיסמאות שקיבל לצורך ביצוע עבודתו באמצעות מחשבו האישי, עם סיום תפקידו (שם).
95. התובעות החלו להקים דפי פייסבוק לתוכניות בשנת 2013 לערך. יחד עם זאת, בשים לב לכך שחשבונות ברשתות חברתיות מנוהלים גם על ידי אנשים פרטיים, לא פעלו לכינונו של נוהל ברור, המבהיר לעובדים העוסקים בדבר, בין היתר, מיהו הבעלים של אותם חשבונות, באופן המחייב ביחסי העבודה, וזאת מעבר למעמדם של החשבונות אל מול הרשת החברתית. נוהל כאמור, צריך לדון גם בחשבונות עימם הגיע העובד למקום העבודה, שכן גם אם בראשית הדרך הבעלות בחשבון ברורה, הרי שבמהלך תקופת העבודה ובוודאי ככל שתתארך, עשויה להתעורר מחלוקת בדבר.
96. בהעדר נוהל ברור הקובע את גדר הבעלות בחשבונות של רשתות חברתיות ולנוכח סממנים רבים המעידים על היותו של החשבון שייך לנתבע, יש משום החלשה משמעותית של מסד התביעה. ככל שהיה קיים נוהל ברור כאמור, המהווה חלק מיחסי העבודה בין הצדדים, הרי שחרף אותם סממנים, ניתן היה לקבוע כי הבעלות בחשבון הינה בהתאם להוראות הנוהל.
- 27
- 28
- 29

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

סיכום ומסקנות

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
97. כעולה מניתוח הדברים שלעיל, מרבית הסממנים ובוודאי המהותיים שבהם, מצביעים על הנתבע כבעליו של דף הפייסבוק. לא זו בלבד שהנתבע פתח את דף הפייסבוק מיוזמתו ולמטרות שונות ממטרותיה של התכנית ליווה, אלא שבכל שנות קיומו, הופעל הדף על ידי הנתבע, מבלי שהתובעות נוקטות בכל פעולה שתצביע על מעורבותן בניהול דף הפייסבוק, על הוצאות שהוציאו, על הנחיות שניתנו בעניין זה, או על עובדים שמונו לשם תפעול הדף. לא הוכח כי תכניו של דף הפייסבוק תואמים באופן משמעותי את תכני התכנית וכל זאת, בנוסף לכך שעבודתו של הנתבע על דף הפייסבוק אינה מעוגנת בחוזה העסקתו ואינה כפופה לכל נוהל שגובש במקום העבודה, מצביע על כך שדף הפייסבוק שייך לנתבע.
- להמחשת הדברים נציין, כי סכסוך זה לא היה מתעורר בין הצדדים עד שנת 2011, שכן לפי עדותו של מנכ"ל חדשות 10 אז, הוא תומך בטענת הנתבע כי הדף שלו (עמ' 123, ש' 3). מי ממנהליו של הנתבע בשנים האחרונות לא העיד אחרת ויש לתהות האם היה מעיד אחרת מעדויותיהם של מר בנזימן או של מר גלבו.
- גם ככל שהיה מתעורר הסכסוך דנן לפני כ-5 שנים, כאשר עוד טרם נפתחו דפי פייסבוק לתכניות אחרות של התובעות, הסממנים שפירטנו לעיל היו מצביעים ביתר שאת על העדר הבעלות של התובעות בדף, שכן אז, בהעדר פרקטיקה של דפי פייסבוק לצד תכניות, היה קושי לטעון שמדובר בחלק אינהרנטי לתפקידו של התובע, מה גם ששם הדף ושם התכנית לא היו זהים אותה עת. מאז, לא נקטו התובעות בכל פעולה, על מנת להבהיר את מעמדו של הדף ואת הבעלות בו ו/או באופן שישווה בין יתר דפי הפייסבוק שנפתחו מאז לדף הפייסבוק הנדון, שכבר פעל בדרך אחרת מזה מספר שנים. הימנעות התובעות מפעולה, באופן שיבהיר את השינוי הנטען בבעלות בדף הפייסבוק, עומדת בעוכריהן.
98. בשולי דברינו נציין, כי הבעלות בחשבון ברשת חברתית עשויה להיבחן גם על פי השאלה אחר מי עוקבי החשבון עקבו למעשה. בענייננו – האם מיליון עוקבי הדף הפכו לכאלה מתוך עניין בתכנית הצינור או מתוך עניין בפעילותו של הנתבע, ואם לא כל המיליון – מרביתם. לא התעכבנו על סוגיה זו בניתוח לעיל, שכן לא הובאו בפנינו נתונים לגביה ולא ברור אם כלל ניתן לעשות זאת.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 46976-09-17

סוף דבר

99. על יסוד כלל האמור לעיל, אנו קובעים כי התובעות לא הוכיחו תביעתן לחייב את הנתבע להעביר אליהן את זכות הניהול והשימוש בדף הפייסבוק הצינור. השתכנענו כי הנתבע שהיה מנהל החשבון מיום הקמתו, הוא בעל הזכות להמשיך ולעשות כן.

100. משכך – אנו דוחים את התביעה. בתוך כך, ניתנות לצדדים ההוראות הבאות:

א. לאור הערות הצדדים בקשר עם שמו של דף הפייסבוק והסכמת הנתבע בעניין זה, מוחלט, שככל שהתובעות חפצות כי שמו של דף הפייסבוק ישונה ולא יהא עוד "הצינור", יודיעו על כך לנתבע בתוך 14 ימים ובמקרה כזה, יהא הנתבע מחויב לשנות את שמו של הדף בתוך 14 ימים נוספים.

ב. על הנתבע לפרסם, לא יאוחר מ-14 ימים ממועד קבלת פסק דין זה, רשומה (פוסט) בדף הפייסבוק הנדון, בה יבהיר, כי לא קיים קשר בין תכנית הצינור המשודרת בחדשות 10 (אפיק 14) לבין הדף וכי צופי התכנית המבקשים לעקוב אחר דף התכנית, יפנו לאתר 10.tv.

ג. פסק דין זה אינו דן בזכויות קנייניות של התובעות **בתכנים** שהועלו לדף הפייסבוק ואין לראות בקביעותינו כחלות עליהם (וראו: סעיף 42 לעיל).

101. התובעות ישאו בהוצאות הנתבע בגין ההליך, לרבות שכר טרחת עו"ד בסך 25,000 ₪, אשר ישולמו בתוך 30 ימים מהיום.

102. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים בתוך 30 ימים מהיום.

ניתן היום, ז' אייר תשע"ח, (22 אפריל 2018), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

גב' חנה קפלניקוב
נציגת עובדים

מיכל נעים דיבנר
שופטת

מר מרדכי מנוביץ
נציג מעסיקים